

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: onsdag 25. januar 2017
Tid: kl 17.30
Sted: Karmøy Rådhus, rom 309

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50, som sms til mobiltlf. 959 86 979 eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saksliste:

- 1/17 Godkjenning av protokoll fra møte 23.11.16
- 2/17 Orientering om selskaper – Solstein AS
- 3/17 Statusrapport og oppfølgingsplan i etterkant av forvaltningsrevisjon av barneverntjenesten
- 4/17 Kontroll og revisjon – regnskapsoversikt pr 31.12.16
- 5/17 Valg av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt
- 6/17 Utvalgets årsmelding for 2016
- 7/17 Referat- og orienteringssaker 25.01.17

Eventuelt

Karmøy/Aksdal, 18.01.17

Einar R. Endresen (sign.)
Utvalgsleder

Toril Hallsjø
daglig leder/utvalgssekretær

Kopi:	Ordfører	(møte- og talerett)
	Revisor	(møte- og talerett)
	Rådmann	(invitert, men ikke innkalt)
	Varamedlemmer	(til orientering)
	Presse/publikum	

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	25.01.17	1/17
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.11.16

Vedlegg: Protokoll fra møtet 23.11.16

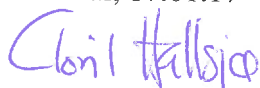
Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontroll- og kvalitetsutvalgets møte 23.11.16. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt kommunestyret til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokollen fra møte i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16 godkjennes.

Aksdal, 17.01.17

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

PROTOKOLL

Onsdag **23. november 2016** ble det avholdt møte i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg under ledelse av utvalgets leder Einar R. Endresen.

- MØTESTED:** Karmøy Rådhus, rom 309
- MØTESTART/MØTESLUTT:** kl. 17.30 – kl. 19.30
- MØTENDE MEDLEMMER:** Einar R. Endresen (FrP), Svein Andreas Næsse (Ap), Solrun Gjerdevik (V), Per Inge Sjurseth (FrP) og Brit Astrid Grønning (H). Øyvind Meistad (Krf) kom kl. 18.10 pga. jobbreise og deltok i sakene 54-55 og Evt.
- MØTENDE VARAMEDLEM:** Ingen
- FORFALL:** Wenche Lindtner (Sp) på kort varsel og varamedlem Ø. Meistad (Krf) i sak 50-53/16 (etter avtale) og vara.
- FRA SEKRETARIATET MØTTE:** Daglig leder/utvalgssekretær Toril Hallsjø, Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
- FRA REVISJONEN MØTTE:** Revisor/partner Roald Stakland, KPMG AS, Haugesund
- ANDRE SOM MØTTE:** Rådmann Sigurd Eikje t.o.m. to siste saker under Evt. Hovedutvalgsleder/varaordf. Leif M. Knutsen i sak 52
Ordfører Jarle Nilsen (Ap) i sak 51 og 52
Økonomisjef Morten Sørensen i sak 53
Personal- og organisasjonssjef Gyda Dickson i sak 54
- MERKNADER TIL INNKALLING:** Ingen
- MERKNADER TIL SAKSLISTE:** Leder varslet tre saker under Eventuelt. Rekkefølgen på sakslista ble endret slik: sak 50, 52, 51, 53, 54 og 55

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 50/16 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 26.10.16

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra møtet i kontroll- og kvalitetsutvalget 26.10.16 godkjennes.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Sekretær opplyste om to rettelser under sak 44/16. Regnskapet behandles i møte nr. 3, ikke nr. 4. Selskapet Karmøy Kulturopplevelser AS skiftet navn tidligere i høst til Opplev Avaldsnes AS. Utvalget hadde ellers ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Protokollen fra møtet i kontroll- og kvalitetsutvalget 26.10.16 godkjennes med nevnte korrigeringer under sak 44/16.

SAK 51/16 AVTALEN MED KARMSUND ABR-SENTER

Sekretariatets innstilling:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar rådmannens tilbakemelding og hans gjennomgang i møtet om avtalen med Stiftelsen Karmsund ABR-senter til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg finner ikke grunnlag for å forfølge saken.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Utvalgsleder innledet. Rådmannen viste til sin skriftlige utredning. Han uttrykte misnøye med sekretariatets etterlysning, da tilbakemeldingene var sendt innen frist. Utvalgsleder etterlyste journalisering av oversendelsene. Rådmannen svarte at det ikke hadde vært praksis for denne type svar. Utvalgsleder mente det var gitt en utførlig redegjørelse, bl.a. med henvisning til regelverket om offentlige anskaffelser. Han mente at svaret burde gjøres kjent for flere. Utvalgsleder foreslo et tillegg til innstillingen at saken oversendes til kommunestyret til orientering. Utvalget sluttet seg til innstillingen med tillegget.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar rådmannens tilbakemelding og hans gjennomgang i møtet om avtalen med Stiftelsen Karmsund ABR-senter til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg finner ikke grunnlag for å forfølge saken.

Saken oversendes til kommunestyret med innstilling om at saken tas til orientering.

SAK 52/16 BREV TIL HOVEDUTVALGSLEDER OM BARNEVERNET

Sekretariatets innstilling:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar rådmannens og hovedutvalgsleders tilbakemelding og gjennomgang i møtet om brev fra psykologspesialisten om barnevernet til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg finner ikke grunnlag for å forfølge saken.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Utvalgsleder innledet. Rådmannen viste til den skriftlige utredningen, som var utarbeidet sammen med hovedutvalgsleder. Utvalgsleder mente det var gitt en grundig redegjørelse, men var fortsatt av den oppfatning at hovedutvalgsleder kunne informert utvalget om mottatt brev. Leif Malvin Knutsen svarte at etter hans vurdering var det i det første brevet opplysninger som ikke kunne bli spredt. Senere sendte brevskriver selv brev til hovedutvalgsmedlemmene, og det var da ikke lenger behov for å orientere, da de allerede var kjent med innholdet før neste møte.

Utvalgsleder mente at fellessvaret burde gjøres kjent for flere. På den bakgrunn la han fram forslag om et tillegg i innstillingen at saken oversendes til kommunestyret til orientering. Utvalget sluttet seg til innstillingen med tillegget.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar rådmannens og hovedutvalgsleders tilbakemelding og gjennomgang i møtet om brev fra psykologspesialisten om barnevernet til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg finner ikke grunnlag for å forfølge saken.

Saken oversendes til kommunestyret med innstilling om at saken tas til orientering.

SAK 53/16 RÅDMANNENS BUDSJETTFORSLAG 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017-2020

Sekretariatets innstilling:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar rådmannens budsjettorientering om budsjettforslag 2017 og økonomiplan 2017-2020 til orientering.

Utvalget vil be rådmannen orientere om vedtatt budsjett og økonomiplan i første møte på nyåret, dersom det skulle foreligge vesentlige endringer etter kommunestyrets behandling.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Økonomisjef Morten Sørensen gav samme presentasjon som budsjettsjefen hadde holdt for partiene i deres gruppemøter. Han startet med utviklingen de siste år av enkelte nøkkeltall. De viste en klar forbedring, med unntak av lånegjelden. Budsjettet er nå på 2,8 milliarder og vil nå 3 milliarder i planperioden. Lånegjelden vil stige fra 68 % til 87 % pga. store investeringer innen skole. Netto driftsresultatet er budsjettert til 2 %, som er litt over anbefalt nivå.

Han gikk gjennom hovedpunktene vedr. kommunens inntekter og faste utgifter, der kommunen er bundet av kontrakter, lønn, osv. Den rest som er igjen kan gå til nye tiltak. Det er her de folkevalgte kan foreta sine prioriteringer. Han avsluttet med at kommunen er på rett vei, men at kommunens skatteinntang avhenger mye hvordan skatteinntektene på landsbasis blir. Utvalgsleder takket for presentasjonen.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar rådmannens budsjettorientering om budsjettforslag 2017 og økonomiplan 2017-2020 til orientering.

Utvalget vil be rådmannen orientere om vedtatt budsjett og økonomiplan i første møte på nyåret, dersom det skulle foreligge vesentlige endringer etter kommunestyrets behandling.

SAK 54/16 ORIENTERING FRA ADMINISTRASJONEN – PERSONAL- OG ORGANISASJONSSJEF

Sekretariatets innstilling:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar personal- og organisasjonssjefens gjennomgang om sitt ansvarsområde til orientering.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Personal- og organisasjonssjefen Gyda Dickson takket for invitasjon og mulighet for å presentere seg og sitt ansvarsområde. Hun hadde vært i stillingen bare tre måneder, men jobbet tidligere fire år som personalleder i teknisk.

Hun viste presentasjonen på skjerm og gikk i gjennom organisasjonskart, arbeidsoppgaver med mest fokus på personalavdelingen og personaladministrasjon. Til sammen er det 15 årsverk fordelt på fire enheter (etatene og sentraladm.).

Fokus framover vil være på å styrke spisskompetanse, standardisere og digitalisere rutiner. Av satsningsområder ble kompetansestyring, bygge kultur og felles ledelsesplattform nevnt. I dag, og ennå mer i framtiden, vil det være avgjørende å være omstillingsdyktig, herunder «lære å lære». Hun mente det var viktig å huske at kommunen også har et samfunnsansvar. Utvalget kom med spørsmål om hvor kommunen slet med rekruttering, lærlingordningen, seniorpolitikk, oppfølging av arbeidsplasser med høyt sykefravær. Utvalgsleder takket for en flott gjennomgang.

Rådmannen gav utvalget tilbakemelding om at etatsjefene i etterkant av orienteringene hadde gitt uttrykk for at de følte at utvalget hadde vist ekte interesse for deres fagområder.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar personal- og organisasjonssjefens gjennomgang om sitt ansvarsområde til orientering.

SAK 55/16 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 23.11.16

- 56. Statusoversikt pr. november 2016
- 57. Høstkonferansen 17.11.16 i Sandnes – evaluering
- 58. KS Bedrift har avgitt høringsuttalelse til endringer i arbeidsmiljølov
- 59. Utvalg oppnevnt av Regjering til å gjennomgå varslingsbestemmelsene - mandat
- 60. Saksprotokoller vedr sak om Etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Karmøy
- 61. NKRF har avgitt høringsuttalelse til NOU 2016: 4 - Ny kommunelov
- 62. NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2017 – påmelding før nyttår
- 63. Oppfølging av møtedokument/protokoller:

<i>Kommunestyret</i>	<i>(alle)</i>	<i>31.10.16 (19.12.16)</i>
<i>Formannskapet</i>	<i>(alle)</i>	<i>14.11.16 (28.11.16)</i>
<i>Administrasjonsutvalget</i>	<i>(W.L)</i>	<i>26.10.16 (14.12.16)</i>
<i>Hovedutvalg teknisk og miljø (Ø.M og P.I.S.)</i>		<i>10.11.16 (8.12.16)</i>
<i>Hovedutvalg helse og omsorg (S.G)</i>		<i>23.11.16</i>
<i>Hovedutvalg oppvekst og kultur (S.A.N. og B.A.G.)</i>		<i>26.10.16 (07.12.16)</i>
<i>Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldreråd (E.R.E)</i>		<i>22.11.16</i>

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Sekretær gikk igjennom sakene. Næsse og Sjurseth var fornøyd med konferansen i Sandnes. Sekretær ba om at utvalget tok stilling til hvem som skulle meldes på til neste konferanse, men utvalget tok ikke stilling til annet nå enn at de ønsket å delta.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 23.11.16:

Referatsakene 56 – 63 blir tatt til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg deltar på NKRF-konferansen 2017. Medlemmene melder snarest sin interesse til sekretær. Sekretariatet, i samråd med utvalgsleder, sender påmelding og deltakerne bestiller flybillett selv.

Eventuelt

Filming under utvalgsmøter

Utvalgsleder viste til henvendelse fra et utvalgsmedlem som reagerte på at det ble gjort lyd- og bildeopptak i sist møte. Deler av ordskiftet ble senere delt på Facebook. Leder var heller ikke klar over opptak fra en foreldrerepresentant, men var kjent med at media var møtt fram blant publikum. Rett til opptak er regulert i kommuneloven § 31 A nr. 2:

Møtelederen skal etter anmodning gi tillatelse til at forhandlingene å gjøre opptak eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter, såfremt dette ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet.

Etter leders syn var ikke hensynet til at medlemmer opplever det som ubehagelig at deres innlegg blir formidlet på slik måte, ikke var grunn til å nekte overføring eller opptak. Dagens telefoner gir i dag flere og lettere muligheter for opptak og filming, og det må utvalgsmedlemmer forholde seg til.

Utvalgsmedlemmene kom med synspunkter, men mente det var greit at leder gjorde oppmerksom på lovbestemmelsen når det senere møtte fram publikum.

Utvalgsleder ba om at **møtet ble lukket i de to neste sakene** under henvisning til reglene i kommunelovens § 31 nr. 2 om lovbestemt taushetsplikt. Utvalget vedtok enstemmig at møtet ble lukket.

Henvendelse til utvalgsleder om en barnevernssak

Utvalgsleder viste til henvendelse fra en kommunestyrerepresentant om tre saksbehandling av barnevernet i en konkret sak som inneholdt detaljerte personopplysninger. Utvalget drøftet saken. Utvalget var enig i leders syn om at denne saken lå utenfor utvalgets mandat. Utvalget skal ikke gå inn i enkeltsaker eller overprøve politiske vedtak.

Varslingssak

Utvalgsleder viste til henvendelse fra ansatt som føler at han ikke kom noen vei når det gjaldt sine arbeidsforhold, som bunnet i kritikk mot overordnet. Vedkommende har også tatt kontakt med ordfører om saken. Utvalget drøftet saken. Utvalgsleder og nestleder tar kontakt med ordfører for et møte for å overbringe ansattes bekymringsmelding og få undersøkt ansattes påstand om det har foregått økonomisk utroskap.

Neste møte

I følge vedtatt møteplan er neste møte **onsdag 25. januar kl. 17.30**.

Foreløpige saker: orientering om selskapet Solstein AS, kontrollutvalgets årsmelding og oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport.

Karmøy, 23. november 2016

Einar Endresen (sign.)
leder

Toril Hallsjø (sign.)
utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	25.01.17	2/17
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	217	

ORIENTERING OM KOMMUNALE SELSKAPER – SOLSTEIN AS

Saksorientering

Kontroll- og kvalitetsutvalget ble i møtet 26.10.16, sak 44/16 forelagt seg en sak om å invitere selskaper til å komme å orientere etter en plan i 2017. Vedtaket var følgende:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtar følgende plan for orientering om selskaper og avdelinger i 2017:

1. møte 2017 *Solstein AS*
2. møte 2017 *Karmøy Rådhus AS*
3. møte 2017 *(årsregnskap 2016)*
4. møte 2017 *Karmøy Kulturopplevelser AS (nå: Opplev Avaldsnes AS)*
5. møte 2017 *Karmøy Kommunale Kino AS*
6. møte 2017 *ASKI AS*
7. møte 2017 *Næringssjefen*
8. møte 2017 *Haugaland Bompengeselskap AS*

Orienteringene er tenkt å gjøre utvalget bedre kjent med driften av selskapet og utfordringer de har. Planen ble oversendt daglig leder 22.11.16 og det gikk fram i brevet at dato kunne endres. I følge daglig leder Ole Egil Flotve kunne møtedato 25.01.17 passe for ham.

Ved utarbeidelse av Plan for selskapskontroll ble følgende oppgitt om selskapet i Deloitte's Overordnet analyse:

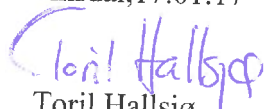
Selskapsform: AS
 Stiftelsesår: 1990
 Formål: Å utvikle mennesker gjennom tiltak som bidrar til at flere får delta i arbeidslivet
 Kommunens eierdel: 100 %
 Ansatte : 64 pr. 2014 og 55 pr. 2015
 Egenkapital andel 3 (70 %) (2014)
 Driftsinntekter: 50 004 (2014) og 51 714 (2015)
 Årsresultat: 2 707 (2014) og 1 732 (2015)
 Selskapet har egen nettside www.solstein.no

Sekretariatet ser gjerne at det orienteres generelt om arbeidoppgaver, gjerne også om sterke og svake sider, herunder hvilke utfordringer som selskapet står overfor årene framover.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar daglig leders gjennomgang om selskapet Solstein AS til orientering.

Aksdal, 17.01.17

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	25.01.17	3/17
Kommunestyret	06.02.17	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

STATUSRAPPORT OG OPPFØLGINGSPLAN I ETTERKANT AV FORVALTNINGSREVISJON AV BARNEVERNTJENESTEN

Saksorientering:

Karmøy kommunestyre behandlet i møtet 02.05.16, sak 30/16 forvaltningsrevisjonsrapport om barneverntjenesten og fattet følgende vedtak:

1. *Karmøy kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Barneverntjenesten i Karmøy kommune» fra Deloitte til etterretning.*
2. *Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger, som er oppsummert i 9 punkter.*
3. *Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalget om oppfølging av rapporten inne 12 måneder etter kommunestyrets vedtak.*
4. *Statusrapport om hvordan arbeidet med oppfølging/realisering av omtalte punkter sendes kontroll- og kvalitetsutvalget 6 måneder etter kommunestyrets vedtak.*

Avdelingssjef helse Aslaug Irene Skjold har brev av 21.11.16 skrevet følgende:

Med dette sendes en oppdatering av status og oppfølgingsplan for forvaltningsrevisjonen av barneverntjenesten og rapport fra Deloitte februar 2016.

(Kommunestyrevedtak gjengitt)

Vedlagt er status i arbeidet og plan for oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten.

Det arbeides systematisk med internkontroll og forbedringsarbeid i barneverntjenesten for å følge opp revisjonsrapporten. Arbeidet er tett knyttet til oppfølging av tilsynsrapport – Ida- «Dei forsto meg ikkje», Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms. Oppfølgingsplanen etter tilsynsrapporten er derfor vedlagt.

Sekretariatets kommentarer

I følge kontrollutvalgsforskriften med merknader, tilligger det kontrollutvalget å se til at rådmannen følger opp rapporter. Dette skal sikre at kontroll og tilsyn får effekt og bidra til forbedring. Utvalget skal gi rapport til kommunestyret hvordan merknadene er fulgt opp.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfellet, da dette er rådmannens ansvar. Kontrollutvalget kan også rapportere om tidligere saker til kommunestyret, dersom kontrollutvalget mener saker ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Det har vært praksis for at administrasjonen møter i utvalget og orienterer om oppfølgingen, i tillegg til skriftlig oversendelse, men siden dette bare er en foreløpig rapport, er sekretariatet av den oppfatning at det kan utsettes til den endelige oppfølgingssaken senere i år.

I vedlagt statusrapport er de ni anbefalingene tatt inn og det er beskrevet hva som er utført og hva som ført opp under pågående aktivitet. Flere rutiner er laget og iverksatt i 2016, men også flere av de vil bli videreutviklet i løpet av 1. halvår 2017.

Sekretariatet mener neste oversendelse bør oversendes fra rådmannen, og at tilbakemeldingen kan legges fram for kontroll- og kvalitetsutvalget i det første møtet i høst (30.08) og kommunestyrets møte i september (20.09), slik at barneverntjenesten får litt mer tid på å klargjøre hva de har gjort i forhold til anbefalingene og mulig effekt av nye rutiner

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Karmøy kommunestyre tar tilbakemelding om statusrapport og oppfølgingsplan i etterkant av forvaltningsrevisjon av barneverntjenesten til orientering.

Sak om rådmannens oppfølging av rapport «Barneverntjenesten i Karmøy kommune» legges fram for kontroll- og kvalitetsutvalget og kommunestyret i august/september 2017.

Aksdal, 17.01.17

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

KARMØY KOMMUNE
Helse- og omsorgsetaten

VEDLEGG
SAK 3/17

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 30.11.16
Journalført: 16/472/1ha
Arkivkode: 216

Haugaland kontrollutvalgsekretariat IKS
v/Torill Hallsjø
Postboks 57
5575 AKSDAL

Dato: 21.11.2016
Saksbeh: Aslaug Irene Skjold
Saksnr: 16/4672-2
Løpenr: 58573/16
Arkivkode: 000 F47 & 40
Deres ref:

FORVALTNINGSREVISJON AV BARNEVERNTJENESTEN - STATUS OG OPPFØLGINGSPLAN

Med dette sendes en oppdatering av status og oppfølgingsplan for forvaltningsrevisjonen av barneverntjenesten og rapport fra Deloitte februar 2016.

Forvaltningsrapporten ble behandlet i kmst 02.05.2016 i sak 30/16 med følgende vedtak:

1. Karmøy kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Barneverntjenesten i Karmøy kommune» fra Deloitte til orientering.
2. Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger, som er oppsummert i 9 punkter.
3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalget om oppfølging av rapporten innen 12 måneder etter kommunestyrets vedtak.
4. Statusrapport om hvordan arbeidet med oppfølging/realisering av omtalte punkter sendes kontroll- og kvalitetsutvalget 6 måneder etter kommunestyrets vedtak.

Vedlagt er status i arbeidet og plan for oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten.

Det arbeides systematisk med internkontroll og forbedringsarbeid i barneverntjenesten for å følge opp revisjonsrapporten. Arbeidet er tett knyttet til oppfølging av tilsynsrapport – Ida - «Dei forsto meg ikkje», Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms. Oppfølgingsplanen etter tilsynsrapporten er derfor også vedlagt.

Med vennlig hilsen

Aslaug Irene Skjold
Avd.sjef helse

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever derfor ingen signatur.

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune – Statusrapport

Referanse: Deloitte-rapport av februar 2016 (Bestilling fra Kontrollutvalget sak 19/15)

Statusdato: 28.10.16

Aksjon	Deloitte referanse	Kjernerprosess	Utført	Pågående aktivitet	Ansvar	Frist
--------	--------------------	----------------	--------	--------------------	--------	-------

1.	Utarbeide et system for internkontroll i samsvar med barnevernloven § 2-1 og forskrift om internkontroll etter lov om barneverntjenester.					
1.a.	Se pkt. 1. Utarbeide en oversikt over/ beskrivelse av virksomhetens system for internkontroll	FELLES	KF Kvalitetssystem - Barnevernet i Karmøy kommune En del er utført. Enkeltprosedyrer og diverse dokumenter er utviklet i 2016 i regi av Fagutvikler. Det finnes en prosedyresamling i dataverktøyet Familia. Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Et internkontrollsystem er under utvikling i KF Kvalitetssystem - Barnevernet i Karmøy kommune Man vil legge inn dokumenter eller vise stien til prosedyrer som er lagret i dataverktøyet Familia. Arbeidet vil prioriteres høyt i hele 2017.	Barnevernleder	2.halvår 17
1.b.	Se pkt. 1. Utarbeide en virksomhetsplan med tydelige mål	FELLES	Virksomhetsplan: Utkast til Virksomhetsplan er laget pr. 28.10.16.	Det vil bli arbeidet videre med denne etter Ledelsens Gjennomgang (En del av Internkontrollsystemet). Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Barnevernleder	1.halvår 17

VEDLEGG
SAK 3/17

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune – Statusrapport

Referanse: Deloitte-rapport av februar 2016 (Bestilling fra Kontrollutvalget sak 19/15)

Statusdato: 28.10.16

Aksjon	Deloitte referanse	Kjerneprosess	Utført	Pågående aktivitet	Ansvar	Frist
1.c.	Se pkt. 1. Utarbeide rutiner for, og gjennomfører, helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyser for tjenesten	FELLES FOREBYGGENDE SAKSBEHANDLING HJELPETILTAK OMSORG	Risikoanalyser: Rutiner er laget. Se KF Kvalitetsstyring Karmøy - Styringsprosesser: <u>Prosedyrer</u> <u>Risikohåndtering</u> For Barnevernet er helhetlig risikovurderinger gjennomført for kjerneprosessene FOREBYGGENDE og HJELPETILTAK. Dokumentasjon ligger her: <u>Risikostyring</u> <u>Barnevernet</u> Grunnlag for øvrige risikovurderinger er laget.	Følgende arbeidsmøter er planlagt/ pågår: Risikostyring FELLES Risikostyring SAKSBEHANDLING Risikostyring OMSORG Risikostyring av avvik identifisert i IDA-rapporten. Vi vil gjennomføre dette etter at tiltak er gjennomført.	Rådgiver IK Rådgiver IK Rådgiver IK Rådgiver IK	1.halvår 17 1.halvår 17 1.halvår 17 2.halvår 17
1.d.	Se pkt. 1. Oppdatere system og rutiner for tjenesten, og utarbeide rutiner for dette	FELLES	Egen rådgiver internkontroll: Overordnet ansvar ligger på Barnevernleder. Rådgiver Internkontroll er ansatt i vikariat for å koordinere og være pådriver for arbeidet.	Arbeidet vil prioriteres høyt i hele 2017.	Barnevernleder	2.halvår 17

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune – Statusrapport

Referanse: Deloitte-rapport av februar 2016 (Bestilling fra Kontrollutvalget sak 19/15)

Statusdato: 28.10.16

Aksjon	Deloitte referanse	Kjerneprosess	Utført	Pågående aktivitet	Ansvar	Frist
1.e.	Se pkt. 1. Utarbeide rutiner for og innhente erfaringer og innspill fra brukere, oppdragstakere og samarbeidspartnere for å benytte disse i utvikling av tjenesten.	FELLES	Brakerundersøkelser: Ingen brukerundersøkelser er gjort i 2016. Undersøkelser er imidlertid gjort og følgende mal foreslås benyttet for kartlegging av kvalitet slik barn og foreldre/foresatte opplever det: <u>KS</u> <u>Kvalitetskartlegging Barnevern</u> Med oppdragstakere menes bl.a. fosterforeldre, tilsynsførere og veiledere. Med samarbeidspartnere menes eksternt (advokater) og internt (skole, barnehage, helsestasjon m.fl.)	-Prosedyre for brukerundersøkelse barn og foreldre/ foresatte må lages -Prosedyre for brukerundersøkelse barn og foreldre/ foresatte må gjennomføres -Prosedyre for brukerundersøkelse oppdragstakere og samarbeidspartnere må lages -Prosedyre for brukerundersøkelse oppdragstakere og samarbeidspartnere må gjennomføres -Prosedyre for hvordan vi benytter innhentet info til å utvikle barneverntjenesten må lages	Barnevernleder	2. halvår 17
1.f.	Se pkt. 1. Utarbeide rutiner for oppfølging og overvåking av internkontrollen slik at manglende overholdelse av regelverk og interne rutiner avdekkes så snart som mulig.	FELLES	Ledelsens Gjennomgang: Rutine for årlig gjennomføring av Ledelsens Gjennomgang er laget. Den vil bli gjennomført i januar hvert år.	Ytterligere rutiner må vurderes	Barnevernleder	1. halvår 17
2.	Tydeliggjør i rutinene for mottak av meldinger hvordan meldinger som kommer inn i pågående saker skal følges opp og dokumenteres.	SAKSBEHANDLING	Meldingshåndtering: Det foreligger et utkast til skriftlig rutine som er laget av meldingsansvarlige i Barneverntjenesten.	Rutine må videreutvikles og kvalitetssikres	Barnevernleder	1. halvår 17

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune – Statusrapport

Referanse: Deloitte-rapport av februar 2016 (Bestilling fra Kontrollutvalget sak 19/15)

Statusdato: 28.10.16

Aksjon	Deloitte referanse	Kjerneprosess	Utført	Pågående aktivitet	Ansvar	Frist
3.	Sette i verk tiltak for å unngå fristoversittelser med hensyn til behandling av meldinger, undersøkelser og utarbeidelse av tiltaksplaner	SAKSBEHANDLING	Fristoversittelser: Tiltak er utført	Prosedyrer vil bli videreutviklet. Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Barnevernleder	1.halvår 17
4.	Sette i verk tiltak for å sikre at alle barn med hjelpetiltak får utarbeidet tiltaksplan	SAKSBEHANDLING HJELPETILTAK OMSORG	Tiltaksplan: Følgende rutiner er laget i 2016: «Saksbehandling – Tiltaksplan og evaluering av tiltaksplan» «Saksbehandling – Rapporteringsskjema hjelpetiltak»	Prosedyrer vil bli videreutviklet. Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Barnevernleder	Utført 16
5.	Gjennomføre evaluering av hjelpetiltakene i samsvar med regelverk og egne rutiner med vekt på involvering av barn og at barnevernfaglige vurderinger skal fremkomme	SAKSBEHANDLING HJELPETILTAK OMSORG	Evaluering av hjelpetiltak: Følgende rutiner er laget i 2016: «Saksbehandling – Tiltaksplan og evaluering av tiltaksplan»	Prosedyrer vil bli videreutviklet. Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Barnevernleder	Utført 16
6.	Utarbeide system og rutiner for barns medvirkning (for eksempel maler for samtale) og sikrer at samtaler med barn blir gjennomført og tilstrekkelig dokumentert i saksmappene.	FELLES	Barns medvirkning: Følgende rutiner er laget i 2016: «Omsorg - Tilbud om tilsitsperson» «Hjelpetiltak - Evalueringsskjema - Fra foreldre til Barnevernet»	Prosedyrer vil bli videreutviklet. Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Barnevernleder	1.halvår 17

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune – Statusrapport

Referanse: Deloitte-rapport av februar 2016 (Bestilling fra Kontrollutvalget sak 19/15)

Statusdato: 28.10.16

Aksjon	Deloitte referanse	Kjerneprosess	Utført	Pågående aktivitet	Ansvar	Frist
7.	Utarbeide rutiner som sikrer at alle barn under barnevernets omsorg får tilbud om tilsitsperson og at dette blir tilstrekkelig dokumentert i saksmappene.	OMSORG	Tilbud om tilsitsperson: Følgende rutiner er laget i 2016: «Omsorg - Tilbud om tilsitsperson»	Prosedyrer vil bli videreutviklet. Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Barnevernleder	Utført 16
8.	Sikre at det blir gitt tilstrekkelig informasjon til offentlig melder om konklusjon på undersøkelse, og vedrørende tiltakene som er vedtatt dersom det er nødvendig for at melder skal kunne følge opp barnet på en god måte.	SAKSBEHANDLING	Formidling av konklusjon på undersøkelse: Det foreligger et utkast til skriftlig rutine som er laget av meldingsansvarlige i Barneverntjenesten.	Prosedyrer vil bli videreutviklet. Se også «IDA – Tilsynsrapport fra Fylkesmannen - Plan for oppretting av avvik».	Barnevernleder	1.halvår 17
9.	Bidra til at skole og barnehage får på plass tilfredsstillende rutiner for samhandling med barnevernet, og innhenter innspill fra disse tjenestene om hvordan det kan legges til rette for at det skal være lavest mulig terskel å melde til barnevernet. Helsestasjoner er lagt til i etterkant.	FOREBYGGENDE	Samhandling forebyggende: Gjennom SLT-gruppa har skole, barnehage og helsestasjoner fått tilbud om assistanse-	-Barnevernleder har dialog med Avd. leder Barnehage i Karmøy kommune og planer om et møte med alle enhetsledere Barnehage i desember 2016. -Skoler? -Helsestasjoner?	Barnevernleder	Utført 16

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune – Statusrapport

Referanse: Deloitte-rapport av februar 2016 (Bestilling fra Kontrollutvalget sak 19/15)

Statusdato: 28.10.16

Aksjon	Deloitte referanse	Kjerneprosess	Utført	Pågående aktivitet	Ansvar	Frist
10.	Avvikssystem - Ta i bruk elektronisk avvikssystem i Barnevernet i 2016.	FELLES	Avviksregistrering: Avvik i forhold til lovpålagte frister rapporteres jevnlig til Fylkesmannen. Kommunens avvikssystem: I 2016 er registrert 2 avvik for Barnevernet i kommunens elektroniske avvikssystem.	Opplæring og trening på avviksregistrering må utføres. Håndtering av avvik må også trenes på. Må vurdere egen prosedyre.	Barnevernleder	2.halvår 17

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune - Plan for oppretting av avvik

Referanse: Tilsynsrapport 19. september 2016 («IDA-rapporten») utgitt av Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms

Statusdato for plan: 28.10.16

Avvik: «Fylkesmannen er come til at Ida ikkje fekk forsvarlege barneverntenester jamfør barnevernlova §§ 1-4, 4-1, 4-16, jamfør også krav til styring og leing etter internkontrollforskrifta § 4 g og h. Dette gruningjev vi med følgende (se punkt 1–8 nedenfor):»

Nr.	Ref.: Tilsynsrapport side 27	Kjerneprosess	Tiltak	Ansvar	Frist
0.	Alle	1. Organisasjon	1. Organisasjon a. Fagutvikler med ansvar for internkontroll og prosedyreutvikling ansettes. b. Forsterking av Kvalitetsteamet med støtte av Kvalitetsrådgiver fra staben til Helse- og omsorgsetaten, med ny rådgiver på internkontroll (siv.ing.) og med intern jurist. c. Funksjonsfordeling – Konsentrere oppfølging av barn som er på institusjon hos 2 saksbehandlere. Omlegging tar noe tid mht. barna. d. Vurdere driftsmessige grep som kan gjøre barneverntjenesten mer robust. Styrke faglig veiledning. e. Foranalyse – Behov for organisasjonsutvikling som følge av planlagt ny barnevernsreform (ute på høring). Foranalysen er behandlet i kommunestyret i forbindelse med søknad om å bli forsøkskommune. 2. Rekruttering a. Analyse av kompetansebehov. Med basis i foreliggende Kompetanseplan som er oppdatert sist 19.03.14. b. Rekrutteringsplan 3. Utvikling a. En skisse til «Familiesenter» er utviklet og presentert internt i Barnevernet i Karmøy kommune, i etatsledelsen, for Hovedutvalg Helse og Omsorg, for fylkesmannen, for BUF dir og for alle ledere i Barnevernet i Rogaland. Dette går på lokalbaserte tiltak med fokus på tidlig innsats og å unngå akuttplassing ut av kommunen.	Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder	Utført 2016 Utført 2016 Start 1.1.16 Ferdig 1.halvår 2017 1.halvår 2017 Utført 1.8.15 2.halvår 2016 1.halvår 2017 Utført 2016

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune - Plan for oppretting av avvik

Referanse: Tilsynsrapport 19. september 2016 («IDA-rapporten») utgitt av Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms

Statusdato for plan: 28.10.16

Avvik: «Fylkesmannen er kome til at ida ikkje fekk forsvarlege barneverntenester jamfør barnevernlova §§ 1-4, 4-1, 4-16, jamfør også krav til styring og leing etter internkontrollforskrifta § 4 g og h. Dette grunngjev vi med følgende (se punkt 1–8 nedenfor):»

Nr.	Ref.: Tilsynsrapport side 27	Kjerneprosess	Tiltak	Ansvar	Frist
			4. Opplæring 0. Fremlegging av opplæring-/ kompetanse-utviklingsplan for godkjenning i Hovedutvalg for Helse- og omsorg a. Opplæringsplan for nytilsatte. Lage egen rutine for dette. b. Nyansatte-Ukentlig veiledning. c. Nyansatte- Gruppeveiledning- særlig fokus på mestring av arbeidet i barnevernet når en er ny/nyutdannet. d. Nyansatte- Tre dagers kurs i lovverk-Fast/rullerende opplæring. Juridisk avdeling har ansvar for opplæringen og innholdet i opplæringen. e. Alle ansatte - Internopplæring i aktuelt lovverk. Juridisk avdeling har ansvar for opplæringen og innholdet i opplæringen. f. Alle ansatte – «Samtale med barn» g. Alle ansatte – Kvello kurs-ulike temaer fordelt på 4 moduler. h. Barnevernleder, avdelingsleder, fagutvikler og meldingsansvarlige deltok – «Selvgranskning» En form for internt tilsyn i. Alle ansatte – «Barns medvirkning – dokumentasjon av samtale med barn». Internt arrangement. j. Alle ansatte-«Akuttplassing i barneverntjenesten». Kursholder Gunn A. Baugerud. k. Familieveiledere og fagutvikler - Prosjekt «Akutt veiledning i akuttsaker». Formål å unngå at barn tas bort fra hjemmet. l. Alle familieveiledere – Opplæring i metode COS m. Alle ansatte – Kurs i «Famileråd». n. 4 saksbehandlere – Opplæring i kartlegging av ungdom. o. Alle i avd. Omsorg – Fast veiledning av psykolog p. Ledere – Lederstyring gjennom Kostra-materiale. Foreleser: KS-Konsult	Barnevernleder Barnevernleder Fagutvikler Fagutvikler Fagutvikler Juridisk avd. Barnevernleder Barnevernleder Fagutvikler Fagutvikler Fagutvikler BUF etat Euro ADAD Avd. leder Barnevernleder	1. halvår 2017 2. halvår 2016 Pågår Hver 3. uke Årlig 4 ganger/ år Utført 2016 Obligatorisk Utført 2016 Utført 2016 Utført 2016 Pågår Utført 2016 Utført 2016 Utført 2015 6 ganger/ år Utført 2016

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune - Plan for oppretting av avvik

Referanse: Tilsynsrapport 19. september 2016 («IDA-rapporten») utgitt av Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms
 Statusdato for plan: 28.10.16

Avvik: «Fylkesmannen er kome til at Ida ikkje fekk forsvarlege barneverntenester jamfør barnevernlova §§ 1-4, 4-1, 4-16, jamfør også krav til styring og leing etter internkontrollforskrifta § 4 g og h. Dette grunngjev vi med følgende (se punkt 1–8 nedenfor):»

Nr.	Ref.: Tilsynsrapport side 27	Kjerneprosess	Tiltak	Ansvar	Frist
1.	Valg av tiltak «Karmøy kommune vekta ikkje godt nok Ida sine behov ved val av tiltak»	SAKSBEHANDLING HJELPETILTAK OMSORG	q. Ledere – Lederstyring gjennom Kostra-materialet. Foreleser: KS-Konsult 5. Kvalitetssystemet a. Etablere rutine for Ledelsens gjennomgang. b. Gjennomføre Ledelsens gjennomgang iht. etablert rutine. c. Etablere rutine for etablering av virksomhetsplan. d. Etablere utkast til virksomhetsplan for 2017-2020. e. Lage utkast til virksomhetsplan. Bestutte virksomhetsplan for 2017 med basis i Ledelsens gjennomgang. f. Utvikle kvalitetsindikatorer som er gode å måle barnevernet på. g. Verdier – Utvikling av overordnede Verdier for Barnevernet. h. Alle ansatte- Opplæring -Bruk av Kvalitetssystemet. Versjon 1 i. Alle ansatte- Opplæring -Bruk av Kvalitetssystemet. Versjon 2	Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder HMS gruppa Rådgiver IK Rådgiver IK	1. halvår 2017 Utført 2016 31.1.17 1.12.16 1. halvår 2017 Utført 2016 1. halvår 2017 1. halvår 2017 2. halvår 2016 1. halvår 2017 2. halvår 2017 1. halvår 2017 1. halvår 2017 1. halvår 2017 1. halvår 2017 Utført 2016 Utført 2016

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune - Plan for oppretting av avvik

Referanse: Tilsynsrapport 19. september 2016 («IDA-rapporten») utgitt av Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms

Statusdato for plan: 28.10.16

Avvik: «Fylkesmannen er kome til at Ida ikkje fekk forsvarlege barneverntenester jamfør barnevernlova §§ 1-4, 4-1, 4-16, jamfør også krav til styring og leing etter internkontrollforskrifta § 4 g og h. Dette grunngev vi med følgende (se punkt 1–8 nedenfor):»

Nr.	Ref.: Tilsynsrapport side 27	Kjerneprosess	Tiltak	Ansvar	Frist
2.	Samarbeid og brukemedvirkning «Karmøy la ikkje nok til rette for samarbeid og medverknad med Ida»	SAKSBEHANDLING HJELPETILTAK OMSORG	a. Kvalitetssystemet, etablere/ revidere Rutine for brukemedvirkning. (Samarbeid og medbestemmelse). Som en del rutinen for brukemedvirkning utvikles en veileder som legger større vekt på å forstå barnas behov, uttrykksformene og språket deres. b. Kvalitetssystemet, etablere/ revidere Rutine for brukerundersøkelser. c. Opplæring av alle ansatte i ny rutine. d. Følgende rutiner er laget i 2016: «Omsorg - Tilbud om tillitsperson» «Hjelpetiltak - Evalueringsskjema - Fra foreldre til Barnevernet» e. Mitt Liv. Delta i samarbeid med Barnevernsproffene. f. Vurdere å etablere et lokalt kommunalt brukerutvalg? g. Vurdere om Barnevernet bør delta i nettverkssamarbeid barn/unge som er opprettet av samhandlingsutvalget?	Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Fagutvikler Fagutvikler Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder	1. halvår 2017 1. halvår 2017 1. halvår 2017 Utført 2016 Utført 2016 1. halvår 2017 1. halvår 2017 1. halvår 2017
3.	Fosterhjem «Karmøy kommune gjorde ikkje ei tidlig nok og grundig nok vurdering av kva rettleiing og avlasting fosterheimen trengte for å meistre oppgåva, og sette ikkje inn tilstrekkelige tiltak der. »	SAKSBEHANDLING OMSORG	a. Kvalitetssystemet, etablere/ revidere Rutine for oppfølging av fosterhjem. Særskilt fokus på tidlig rettleiing og avklaring av avlastningsbehov. Særskilt fokus på grundige vurderinger knyttet til å avklare behov for veileiing og avlastningsbehov. Særskilt fokus på å sette inn tilstrekkelig tiltak i fosterhjem. b. Kvalitetssystemet, etablere/ revidere Rutine for brukerundersøkelser. Særskilt fokus på hvordan erfaring fra fosterhjemmene benyttes for å lære samt forbedre prosedyrer og etterlevelse av disse. Lage grunnlag for vurderinger av hyppighet av brukerundersøkelser for fosterhjem. c. Opplæring av alle ansatte som arbeider med valg av og oppfølging av fosterhjem.	Avd. leder Omsorg Avd.leder Omsorg Avd.leder Omsorg	2. halvår 2017 2. halvår 2017 2. halvår 2017

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune - Plan for oppretting av avvik

Referanse: Tilsynsrapport 19. september 2016 («IDA-rapporten») utgitt av Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms
 Statusdato for plan: 28.10.16

Avvik: «Fylkesmannen er come til at Ida ikkje fekk forsvarlege barneverntenester jamfør barnevernlova §§ 1-4, 4-1, 4-16, jamfør også krav til styring og leing etter internkontrollforskrifta § 4 og h. Dette grunngjev vi med følgende (se punkt 1–8 nedenfor):»

Nr.	Ref.: Tilsynsrapport side 27	Kjerneprosess	Tiltak	Ansvar	Frist
4.	Bestillingsendringer bosted «Karmøy kommune gjorde ikkje ei grundig nok vurdering då dei endra sin bestilling frå fosterheim til institusjon»	SAKSBEHANDLING OMSORG	a. Kvalitetssystemet, etablere/ revidere Rutine for bestilling av fosterhjem og institusjon . Særskilt fokus på endring av bestilling fra fosterhjem til institusjon . b. Opplæring av alle ansatte som arbeider med bestilling av fosterhjem og institusjon.	Barnevernleder	2. halvår 2017
5.	Flytting «Kommunen gjorde ikkje ei forsvarleg vurdering av Ida sine behov når det gjaldt bustad»	SAKSBEHANDLING OMSORG	a. Kvalitetssystemet, etablere/ revidere Rutine for valg av bosted med særleg fokus på brukers behov. Bør det gjerest en skriftlig vurdering som samnsynliggjør at barnet får det bedre ved gjennomføring av flytting. Kvalitetskontroll som skal utføres av avdelingsleder må vere en del av rutinen. Bør man ha en rutine/dokumentasjon på at en har undersøkt om institusjonen som BUF etat foreslår er den rette i forhold til det behovet som det barnet har? (se s 31. i IDA-rapporten). Hvordan gjøre en overordnet vurdering mht. antall flyttinger slik at ikke flytting fører til en stadig verre situasjon? b. Opplæring av alle ansatte som arbeider med valg av bosted. c. Når vi skal velge institusjon bringes dette opp i ukentlig drøftingsmøte/ beslutningsmøte (onsdager). Møtet dokumenteres skriftlig. Deltagere er barnevernleder, avdelingsleder og saksbehandler. d.. Følgende rutiner er laget i 2016: «Saksbehandling – Rutiner i undersøkelsessaker» «Saksbehandling-Rutiner ved Fylkesnemndsaker» «Felles – Midlertidig plassering i akuttsituasjoner» «Hjelpetiltak-Familieveiledere inn i akuttsaker - Familieveilederne en ressurs i krisehåndteringen» «Saksbehandling-Evaluering i akuttsaker»	Barnevernleder Barnevernleder Fagutvikler Fagutvikler Fagutvikler Fagutvikler Fagutvikler	2. halvår 2017 2. halvår 2016 Utført 2016 Utført 2016 Utført 2016 Utført 2016 Utført 2016

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune - Plan for oppretting av avvik

Referanse: Tilsynsrapport 19. september 2016 («IDA-rapporten») utgitt av Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms

Statusdato for plan: 28.10.16

Avvik: «Fylkesmannen er come til at Ida ikkje fekk forsvarlege barneverntenester jamfør barnevernlova §§ 1-4, 4-1, 4-16, jamfør også krav til styring og leiling etter internkontrollforskrifta § 4 g og h. Dette grunngjev vi med følgjende (se punkt 1–8 nedenfor):»

Nr.	Ref.: Tilsynsrapport side 27	Kjerneprosess	Tiltak	Ansvar	Frist
7.	Håndtering av helseutfordringer. «Karmøy kommune sørga ikkje for ei samla forståing og vurdering av Ida sine helseutfordringar og overførte ikkje informasjonen til dei barne- og ungdomspsykiatriske tenestene på stadene ho flytta til».	SAKSBEHANDLING HJELPETILTAK OMSORG	a. Kvalitetssystem. Gjennomgå og om nødvendig revidere gjeldende rutine for oppfølging av helseutfordringer med særleg fokus på å skaffe seg en overordnet forståelse av situasjonen. Tilrettelegging og gjennomføring av utredning av psykisk helse hos barnet må være en del av rutinen. Det lages en egen rutine for overføring av informasjon ved flytting med særleg fokus på helseutfordringer som lokale Barne- og ungdomspsykiatriske tjenester må bli kjent med . Kvalitetskontroll som skal utføres av avdelingsleder må være en del av rutinen. Burde det også utarbeides en rutine på innhente samtykke fra barn som er i behandling/utredning hos barne- og ungdomspsykiatriske tjenester? se s 35 IDA-rapporten. b. Opplæring av alle ansatte i rutinen. c. Utvikling: Hvordan kan samarbeidet med BUP utvikles til å bli mer forpliktende og til beste for barnet/ ungdommen? d. Ha et helhetlig fokus. Fange opp også utfordringer mht. skolegang.	Barnevernleder	2. halvår 2017
8.	Bistand fra Politi «Karmøy kommune har brukt hjelp fra politiet på ein måte som ikkje er i samsvar med barnevernlova»	SAKSBEHANDLING OMSORG	a. Kvalitetssystem. Gjennomgå og om nødvendig revidere gjeldende rutine for bruk av politi . IDA-rapporten (side 16): Barneverntjenesten må ta et større ansvar for at politiet har relevant informasjon når politiet assisterer barnevernet. Barneverntjenesten må ta et større ansvar nå institusjonen bruker politi overfor barn. Kvalitetskontroll som skal utføres av avdelingsleder må være en del av rutinen. b. Opplæring av alle ansatte som er involvert i bruk av politi. c. Hvordan følge med på akkumulert bruk av politi overfor barn? d. Bruk av Politi vil bli diskutert og evaluert og dokumentert i etterkant ukentlig i drøftingsmøter (onsdag) av barnevernleder, avdelingsleder og saksbehandler.	Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder	2. halvår 2017 2. halvår 2017 2. halvår 2017 Pågår pr. 27.10.16
				Barnevernleder Barnevernleder Barnevernleder	1. halvår 2017 1. halvår 2017 1. halvår 2017

Barnevernstjenesten, Karmøy kommune - Plan for oppretting av avvik

Referanse: Tilsynsrapport 19. september 2016 («IDA-rapporten») utgitt av Fylkesmennene i Hordaland, Rogaland og Troms

Statusdato for plan: 28.10.16

Avvik: «Fylkesmannen er come til at Ida ikkje fekk forsvarlege barneverntenester jamfør barnevernlova §§ 1-4, 4-1, 4-16, jamfør også krav til styring og leing etter internkontrollforskrifta § 4 g og h. Dette grunngjev vi med følgende (se punkt 1–8 nedenfor):»

Nr.	Ref.: Tilsynsrapport side 27	Kjerneprosess	Tiltak	Ansvar	Frist
	Samhandling Politiet	Alle	a. Ledermøter 2ganger pr. år b. Ledermøte vedr. akutt støtte og bruk av tvang	Barnevernleder	Utført 2016 2.halvår 2016
	Samhandling BUP	Alle	a. Ledermøte BUP b. Samhandlingsmøte med BUP (lokalt)	Barnevernleder	Utført 2016 1.halvår 2017
	Samhandling BUF Etat	Alle	a. Vidcomøte – Flytting, brukermedvirkning og akuttjobb b. Møte – Flytting, brukermedvirkning og akuttjobb c. Samhandlingsmøte med BUFetat	Barnevernleder	Utført 2016 2. halvår 2016 1.halvår 2017
	Samhandling BUF dir	Alle	a. Samhandlingsmøte med BUFdir	Barnevernleder	1.halvår 2017
	Nettverk Bam/unge Helse Fonna/ kommunalt Barnevern	Alle	a. Vurdere å delta	Barnevernleder	2.halvår 2017
Funn – Mulighet til forbedring		Felles	1. Dokumentere fortløpende i forbedringsprosessen mht. systemer (IT m.fl.) som ikke fungerer optimalt. Hva er optimal organisering? 2. Dokumentere barrierer som forhindrer samarbeid mellom BUFetat, BUP, Kommunalt Barnevern, Politiet m.fl.	Rådgiver IK Rådgiver IK	Fortløpende Fortløpende
Rapportering			Intern månedsgjennomgang (Barnevernleder/ Rådgiver IK) a. Møte med Fylkeslegen i Hordaland b. Rapport til Fylkesmannen av fremdrift og funn 1. kvartal 2017 c. Rapport til Fylkesmannen av fremdrift og funn 2. kvartal 2017 d. Rapport til Fylkesmannen av fremdrift og funn 3. kvartal 2017 e. Sluttrapport til Fylkesmannen etter 4.kvartal 2017	Barnevernleder Barnevernleder Rådgiver IK Rådgiver IK Rådgiver IK Rådgiver IK	Månedlig 1. halvår 2017 1.4.2017 1.7.2017 1.10.2017 31.12.2017

Hovedpunkter fra Virksomhetsplan

Barnevernet i Karmøy kommune

Karmøy kommune mål	2017	2018	2019	2020
Være regionens mest inspirerende arbeidsplass	Arbeidsmiljø	Kompetanseutvikling	Arbeidsmiljø	
Riktig økonomisk styring og prioritering	Internkontroll	Effektivisering		
Framtidsrettede tjenester	KOSTRA	Familiesenter	Digitalisering	
Inkluderende og mangfoldig kommune	Samhandling	Rekrutteringsplan	Kommunikasjon og brukermedvirkning	
	❖ RESPEKT	❖ ANSVAR	❖ KVALITET	

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	25.01.17	4/17
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

KONTROLL OG REVISJON - REGNSKAPSOVERSIKT PR 31.12.16

Vedlegg Regnskapstall 2016 – funksjon 11000

Bakgrunn:

Kontrollutvalget har ansvar for å utarbeide budsjettforslag for kontroll og tilsynsarbeidet i kommunen. Derav følger at de også har ansvar for å oppfølging opp budsjettet. Det legges derfor fram en regnskapsoversikt pr. 31.12.16 som viser hva som er brukt på kontroll og tilsyn i løpet av året som gikk.

Saksutredning:

Oversikten viser at det er brukt kr **1.136.935** på kontroll og tilsyn pr. 31.12.16. Dette utgjør et mindreforbruk på **kr 500.065** i forhold til budsjettet, som var på kr **1.637.000** (sektor 1 – adm. og styring , funksjon 110 kontroll og revisjon).

Kontrollutvalget selv har hatt et forbruk på kr 72.702 i 2016 mot kr 97.320 i 2015. Budsjettet var på kr 220.000 inkl. sosiale utgifter.

Kjøp av sekretariatstjenester utgjorde kr 337.000, som er i samsvar med utsendt faktura fra IKSet og representantskapets budsjettvedtak. Utgiftene er ført under 1375 – kjøp fra IKS.

Kjøp av revisjonstjenester viser et forbruk på kr 727.233 hvor det ble budsjettert med kr 1.080.000 (1270 konsulenttjenester). I tillegg til fast pris på regnskapsrevisjon, ligger det inne fakturering for forvaltningsrevisjonrapporter innen barnevern og psykososialt skolemiljø, utarbeidet av Deloitte og overordnet analyser og planer utarbeidet av KPMG.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar regnskapsoversikt for funksjon 11000 Kontroll og revisjon pr. 31.12.16 til orientering.

Aksdal, 18.01.17

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

REVISJON 2016

1 KARMØY KOMMUNE (2016) - År/Periode 2016 1 - 13

18.01.2017

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Regnskap 2015
Funksjon: 11000 KONTROLL OG REVISJON			
Ansvar: 11000 FORMANNSKAPSSEKRETÆR			
1030 EKSTRAHJELP INKL. TILLEGG	0	14.000	0
1080 GODTGJØRELSE FOLKEVALGTE	48.000	99.000	53.500
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	1.128	15.000	7.544
1115 MATVARER	310	5.000	0
1150 OPPLÆRING, KURS - IKKE OPPG.PL.	15.800	70.000	16.900
1160 OPPG.PL. UTG OG GODTGJ FOR REISER	0	5.000	148
1170 TRANSPORTUTGIFTER OG DRIFT AV EGNE OG LEIDE	1.064	5.000	2.081
1195 AVGIFTER GEBYRER LISENSER M.V.	6.400	7.000	6.200
1270 KONSULENTTJENESTER	0	0	10.948
1429 MERVERDIavgift utenfor MVA-LOVEN	106	5.000	2.862
1729 KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgift	-106	-5.000	-2.862
Sum ansvar: 11000 FORMANNSKAPSSEKRETÆR	72.702	220.000	97.320
Ansvar: 12000 RÅDMANN			
1270 KONSULENTTJENESTER	727.233	1.080.000	1.082.841
1375 KJØP FRA IKS	337.000	337.000	324.000
1429 MERVERDIavgift utenfor MVA-LOVEN	181.808	270.000	270.679
1729 KOMPENSASJON FOR MERVERDIavgift	-181.808	-270.000	-270.679
Sum ansvar: 12000 RÅDMANN	1.064.233	1.417.000	1.406.841
Sum funksjon: 11000 KONTROLL OG REVISJON	1.136.935	1.637.000	1.504.161
TOTALT	1.136.935	1.637.000	1.504.161

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	25.01.17	5/17
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

VALG AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Saksorientering:

Kommunestyret vedtok Plan for forvaltningrevisjon for årene 2016-2020 i møtet 19.09.16, sak 66/16 og Plan for selskapskontroll i sak 67/16. Kommunestyret gav utvalget myndighet til å oppdatere/justere planen i perioden ved behov. Det ble forutsatt at prosjektene ligger innenfor de økonomiske rammer som er stilt til disposisjon.

Uvalget har et budsjett på ca 750 timer til kjøp av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i 2017. Dette tilsvarer 2 til 3 prosjekter, avhengig av størrelse på prosjektene.

Hvis prosjektene skulle overskride rammen for 2017, kan et prosjektet likevel bli gjennomført ved at revisjonen starter opp, men slutføres neste år, slik at budsjettrammen holdes.

I vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2016- 2020 ble følgende prosjekter gitt prioritert:

1. **Håndtering av varslingssaker** (bestilt og blir levert mars 2017)
2. **Kommunens organisering av tilbudet for flyktninger**
3. *Kostnadseffektivitet innenfor helse- og omsorgssektoren*
4. *Offentlige innkjøp – etterlevelse av regelverk, rutiner og kompetanse*

De øvrige prosjektene er uprioriterte:

- *Effektivitet/kvalitet i rus- og psykisk helsetjeneste*
- *Kvalitet på opplæringen i grunnskolen*
- *Effektivitet og regelverksetterlevelse innenfor sosiale tjenester*
- *Etterlevelse av lovkrav i barneverntjenesten*
- *Styring og kontroll av IKT i kommunen*
- *Ivaretagelse av nye oppgaver etter Samhandlingsreformen*
- *Økonomistyring – herunder håndtering av merforbruk i forhold til budsjett og usikkerhet tilknyttet framtidig inntektsgrunnlag*
- *Strategisk kompetansestyring*
- *Kommunens omstillingsevne*

I vedtatt plan for selskapskontroll 2016- 2020 ble følgende selskaper gitt prioritert:

1. *Karmsund Havn AS*
2. *Solstein AS*

I uprioritert rekkefølge:

- *Haugaland Vekst IKS*
- *Karmøy kommunale Kino AS*
- *Haugaland Kraft AS*
- *Generell eierskapskontroll*

Kontroll- og kvalitetsutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planene underveis i perioden dersom forutsetningene skulle endre seg eller dersom utvalget ønsker flere kontroller.

Bestilt prosjekt

Utvalget bestilte forvaltningrevisjonsrapport om «*Håndtering av varslingsaker*» i møtet 26.10.16, sak 45/16 fra revisjonsselskapet KPMG AS, i samsvar med prosjektmandat av 06.10.16. Overlevering av rapport er antydnet til senest uke 13 i mars. Ressursbruk er satt til 250 timer. Etter vedtatt møteplan hadde det vært best om rapporten var klar noe tidligere slik at den kan legges fram i møtet 22. mars. Neste møte vil da bli 10. mai hvor regnskap 2016 skal behandles og rapport vil da ikke komme til kommunestyret før i juni.

Nytt prosjekt

For at revisor skal få tid til å utarbeide prosjektmandat, og ha en rapport som er klar til i høst, er det naturlig at utvalget nå bestemmer seg for hvilket prosjekt utvalget vil bestille som neste prosjekt. Revisor vil først bli bedt om å legge fram utkast til prosjektmandat før endelig bestilling. Mandatet kan da bli lagt fram for utvalget til møtet 22. mars. Etter den prioriterte listen er nr 2 «*Kommunens organisering av tilbudet for flyktninger*» neste prosjekt.

Kontroll- og kvalitetsutvalget må drøfte om det er det prosjekt det ønsker å velge. Utvalget kan også velge å omrokkere eller sette i verk revisjon på andre område enn de som er inkludert i planen, for eksempel fordi risikoforholdene i kommunen har endret seg. Da det er gått kort tid siden kommunestyrevedtaket, er det er ikke så sannsynlig, men ikke utenkelig.

Konkrete prosjekter kan velges ut fra:

- opplysninger kommet fram under regnskapsrevisjon,
- saker som har vært behandlet i kommunestyre og kontrollutvalg,
- administrasjonens uttalte ønske og behov,
- erfaringer fra tilsvarende forvaltningsrevisjonsprosjekt hos andre oppdragsgivere,
- forhold som har vært framme i media, nasjonalt eller lokalt,
- tilsyn utført av fylkesmannen eller andre tilsynsorgan.

Oppslag rundt om i landet om mislighold og uetisk framferd har ført til at mange kontrollutvalg har ønsket å sette søkelys på hvordan kommunen arbeider med dette, både generelt og innen mer spesifikke tema. Det blir derfor gjennomført prosjekter innen blant annet etikk og risikostyring og innkjøp.

Videre er mange utvalg oppmerksomme når det gjelder tjenestetilbudet til spesielt utsatte grupper. Det gjennomføres prosjekter innen bl.a. barnevern, avlastning, rusvern og spesialundervisning.

Det kan settes søkelys på hvordan kommunen møter sine innbyggere, og hvordan brukerne selv opplever tilbudet. Normalt er brukerperspektivet inkludert i alle analyser, men det kan nevnes noen typiske eksempler som kvalitet i skolesektoren, innspill fra innbyggerne, kvalitet og produktivitet i byggesaker, utbyggingsområde og selvkost.

Når kontrollutvalget har valgt ut prosjekt, vil sekretariatet be revisor komme med et forslag til prosjektmandat og legge fram sak om bestilling til neste møte.

Oppdragsansvarlig revisor Roald Stakland vil være til stede på møtet for å svare på spørsmål og notere ned innspill fra utvalget, mens i neste møte vil også forvaltningsrevisor fra KPMG, Bergen være til stede.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber revisjonsselskapet KPMG AS om å legge fram prosjektmandat på prosjekt omtil neste møte, 22.03.17.

Aksdal, 17.01.17

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	25.01.17	6/17
Kommunestyret		

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

UTVALGETS ÅRSMELDING FOR 2016

Vedlegg: Årsmelding for 2016

Saksorientering:

I følge kommunelovens § 77 pkt 6 skal ”*kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.*”

Vedlagt følger utkast til årsmelding for kontroll- og kvalitetsutvalgets virksomhet i 2016. Den er satt opp etter omtrent samme mal som tidligere årsmeldinger.

Årsmeldingen oppsummerer aktiviteten i utvalget i 2016 og gir et sammendrag av de hovedsaker som er behandlet av utvalget igjennom året, samt en fullstendig oversikt over saker til behandling og saker til orientering som vedlegg.

Eventuelle endringer som måtte komme i forbindelse med kontroll- og kvalitetsutvalgets behandling vil bli innarbeidet før den videresendes.

Årsmeldingen legges fram for kommunestyret til orientering etter at utvalget har godkjent den.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg godkjenner årsmeldingen for 2016 (med evt. endringer/tillegg).

OG INNSTILLING:

Karmøy kommunestyre tar kontroll- og kvalitetsutvalgets årsmelding for 2016 til orientering.

Aksdal, 17.01.17

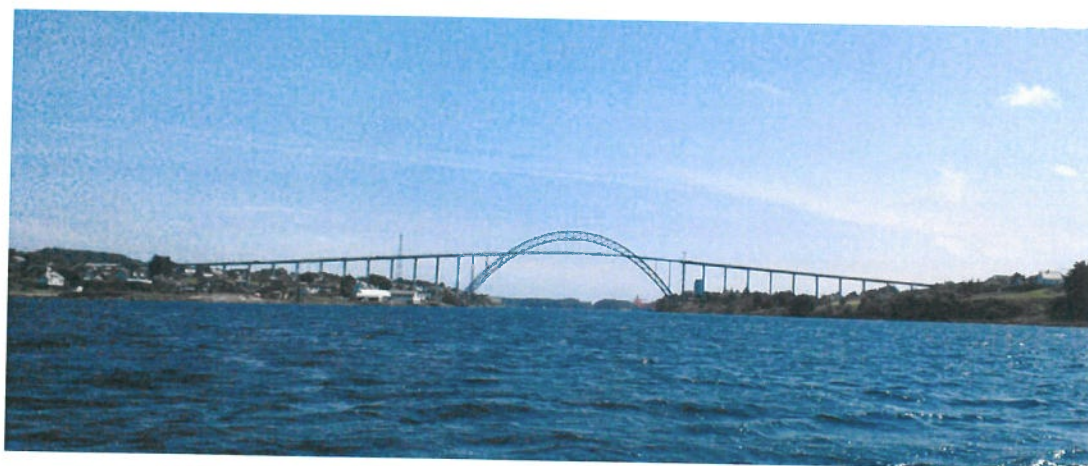
Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

KARMØY KOMMUNE

KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING

2016

KONTROLLUTVALGET
KARMØY KOMMUNE

INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding er en tilbakemelding til kommunestyret om utvalget sin virksomhet og hvilke saker og tema som er tatt opp og behandlet i 2016.

I følge kommuneloven § 77 pkt. 6 skal »**kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret**».

1. OM KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, som på vegne av kommunestyret skal føre det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen (regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskaper som kommunen eier (selskapskontroll). Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer på en trygg måte. Ordningen er hjemlet i kommuneloven og i egen forskrift om kontrollutvalg.

Kontrollutvalget er ikke underlagt andre organer enn kommunestyret, og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalget har eget reglement, vedtatt av kommunestyret i 2011, revidert i 2014.

2. UTVALGETS MEDLEMMER

Det er kommunestyret selv som velger kontrollutvalgets medlemmer. Kontrollutvalget skal ha minimum tre medlemmer og minst et av utvalgets medlemmer velges blant representantene i kommunestyret. Ansatte i kommunen er utelukket fra valg til kontrollutvalget.

For valgperioden 2015- 2019 har Karmøy kommunestyre valgt følgende:

<u>Faste:</u>		<u>Varamedlemmer</u>
Leder	Einar R. Endresen (FrP)	1. Frode Ingebrigtsen (FrP) . 2. Cecilie Soo Juell (Frp)
Nestleder	Svein Andreas Næsse (Ap)	1. Elin K. Johannessen (Ap) 2. Jarle (Utsira) Nilsen (Ap)
Medlem	Brit Astrid Grønning (H)	1. Ernst Vikingstad (H) 2. Lene Yvonne Kvilhaug (H)
Medlem	Per Inge Sjurseth (FrP)	3. Liv Gørild Johannessen (PDK)
Medlem	Solrun Gjerdevik (V)	1. Asbjørn Eik-Nes (V) 2. Andrea M. S. Simonsen (V)
Medlem	Wenche Lindtner (Sp)	1. Tollak M. Kaldheim (Sp) 2. Emil Sørheim (Sp)
Medlem	Øyvind Meistad (KrF)	1. Bjørn Egil Hatteland (KrF) 2. Olene Mjøhus Koch (KrF)

Leder er også kommunestyrerepresentant. Dersom det ikke hadde vært tilfelle, har leder og nestleder møte- og talerett i kommunestyret når utvalget sine saker blir behandlet.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget, og har i 2016 møtt to ganger. Rådmannen har ikke møterett, men kan innkalles. Rådmannen har i 2016 møtt tre ganger selv og en gang med stedfortreder. I tillegg har økonomisjef, budsjettsjef, stabssjef, helse- og omsorgssjef, teknisk sjef og konst. oppvekst- og kultursjef møtt og redegjort i ulike saker eller om sine saksområder.

Møtene blir gjort kjent på kommunen og sekretariatets hjemmesider. Der blir også sakspapirer, protokoller og rapporter lagt ut.

3. KONTROLLUTVALGETS MØTEAKTIVITET I 2016

Kontrollutvalget har i 2016 hatt **8** (7) møter. Møtene har vært holdt på rådhuset. Kontrollutvalget har åpne møter, med unntak av når det er hjemlet i lov å lukke. Møtene kunngjøres i fellesannonsering. Sakspapirer til utvalgets møter legges på kommunens nettsider, samt sekretariatets hjemmesider. Presse og publikum har møtt fram i enkelte saker.

Utvalget har hatt **55** (42) saker til behandling og har fått **63** (64) saker til orientering. I fjor ble **9** (7) saker sendt videre for behandling i kommunestyret.

Endresen og Lindtner deltok på kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) på Gardermoen i februar. På konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i juni deltok bare utvalgsleder.

På dagskonferansen for kontrollutvalg i Rogaland i Sandnes 17. november deltok tre av medlemmene.

4. KONTROLLUTVALGETS HOVEDOPPGAVER

Kontrollutvalget har oppgaver knyttet til internt tilsyn og kontroll gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at kommunens og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks.

Kontrollutvalget hadde i møtet 11.05.16 kommunens regnskap for 2015 til behandling, sammen med regnskapet for Karmøy Industrivannverk og Karmøy Næringsfond. Revisjonen hadde avgitt revisjonsberetning uten presiseringer eller forbehold.

Utvalget uttalte følgende:

Karmøy kommunes årsregnskap for 2015 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 39 581 922.

Kontrollutvalget merker seg at årsregnskapet viser et positivt netto driftsresultat med 89 mill. kr, som utgjør 3,3 % av driftsinntektene. Dette er over Teknisk beregningsutvalgs anbefalte resultatmargin på 1,75 % og klart bedre resultat enn i fjor som var på 0,6 %.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2015, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2015 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2015 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.15.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen merknader til Karmøy kommunes årsregnskap for 2015.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

Det er kontrollutvalgets oppgave å påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomhet. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret. Ny plan for 2016-2020 ble vedtatt av kommunestyret i 19.09.16, sak 66/16. Planen bygger på en overordnet analyse.

Rapport om «**Barneverntjenesten**» ble lagt fram for utvalget i mars. Undersøkelsen avdekket svakheter og forbedringsområder. Revisor sine anbefalinger var satt opp i ni punkter. Kommunestyret vedtok at de ønsket tilbakemelding etter 6 og 12 måneder.

Utvalget bestilte ny rapport i mars. Denne skulle se nærmere på «**Psykososialt skolemiljø**». Rapporten forelå til augustmøtet. Også her var resultatet at kommunen har et forbedringspotensiale. Anbefalingen var i seks punkter. Også denne saken ble det satt en frist for oppfølging etter kommunestyrets vedtak 31.10.16, sak 92/16, men etter 9 måneder.

Prosjekt om «**Håndtering av varslingssaker**» ble valgt i høst som første prosjekt i ny plan og rapport skal være ferdig på nyåret.

Oppfølging av rapporten «**Pleie og omsorgstjenester for eldre**» ble lagt fram i mai/juni og oppfølging av rapport «**Spesialpedagogiske tiltak og PPT**» i september/oktober.

4.3 SELSKAPSKONTROLL

I følge kommuneloven er kontrollutvalget også pålagt å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap m.m. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Ny plan for 2016-2020 og retningslinjer for slik kontroll ble vedtatt av kommunestyret i møte 31.10.16, sak 67/16.

Utvalget vedtok i 2014 å invitere de andre eierkommunene til å delta i en selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og datterselskapet Haugaland Næringspark AS. Rapporten var klar i mars 2015. Deloitte hadde sett etter om selskapene har etablert systemer og rutiner for å sikre at selskapene drives i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk.

Det ble avdekket noen få forbedringspunkter, og det ble satt en 12 måneders frist for tilbakemelding om oppfølging av anbefalingene.

Utvalget behandlet oppfølging av rapporten i maimøtet og saken ble lagt fram for kommunestyret i september.

4.4 TILSYN MED REVISOR/REVISJONEN

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Kommunens revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

Deloitte AS var kommunens revisjonsselskap fram til 31.06.16. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor har vært Else Holst-Larsen. Forvaltningsrevisorene har kontor i Bergen og har møtt på fire av møtene i 2016. De har også presentert rapport om barnevernet for kommunestyret.

Kontrollutvalget gjennomførte i 2015 anbudskonkurranse om revisjonstjenestene for perioden 2016-2020. Kommunestyret tiltrådte kontrollutvalgets innstilling å velge KPMG AS som kommunens revisor i møte 17.11.15, sak 77/15. Avtalen gjelder fire år fra 01.07.16 med opsjon til å forlenge avtalen med to år. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor fra KPMG er Roald Stakland.

KPMG AS har lagt fram uavhengighetserklæring, utarbeidet overordnet analyse og utkast til planer, presentert plan for revisjonsarbeidet, orientert om interim-revisjonsarbeidet og lagt fram prosjektplan for kommende rapport.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGEN

Tilsyn med forvaltningen er gjennomført ved at utvalget har fått orienteringer fra rådmannen om spørsmål og saker utvalget har tatt opp.

Utvalget har i 2016 bedt om redegjørelse om kommunens arkivsituasjon, rutiner rundt EU-prosjekter, elever med kroniske sykdommer, oppsigelsen av avtalen med stiftelsen Karmsund ABR og brev til utvalgsleder om barnevernet.

Tilsyn med forvaltningen har også vært gjennomført ved at utvalget er blitt orientert om vedtatt budsjett, økonomiplaner, økonomirapporter, fylkesmannens tilsynsrapporter.

5. BUDSJETT/REGNSKAP FOR TILSYN OG KONTROLL

Funksjon 1100	REGNSKAP 2016	BUDSJETT 2016	REGNSKAP 2015
KONTROLL OG REVISJON			
Ansvar 11000 Formannskapssekretær godtgjøre, kurs m.m	32 702	220 000	97 320
Ansvar 1200 Rådmann 1270 Revisjonstjenester	727 233	1 080 000	1 082 841
Ansvar 1200 Rådmann 1375 Sekretariatstjen. ((IKS))	337 000	337 000	324 000
Sum utgifter	1 096 935	1 628 000	1 504 161

Kontrollutvalget behandlet høsten 2016 forslag til budsjett for kontroll og tilsyn for 2017. Totalrammen ble satt til kr **1.606.000** eks. mva. Av dette er kr 222 000 avsatt til utvalgets egne kostnader, kr 354 000 til sekretariatstjenester og kr 1.030 000 til kjøp av revisjon. Det er da som tidligere år budsjettert med ca. 750 timer til forvaltningsrevisjon og til selskapskontroll.

6. SEKRETARIAT

Kommunen er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knyttet opp mot rådmannen eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ble etablert fra 01.01.05 og har vært i drift i 11 år.

Selskapet er eid av 10 kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to ansatte. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalgene, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariatene i Rogaland, Agder og Hordaland.

Fast sekretær for utvalget har vært daglig leder Toril Hallsjø. Sekretariatet har egne hjemmesider www.kontrollutvalgene.no hvor sakskart, protokoller og rapporter blir lagt ut fortløpende.

Fra Karmøy kommune er Alf H. Aronsen medlem til representantskapet for IKSet med Yngve Folven Bergersen som varamedlem. Representantskapsmøtet ble avholdt 25.04.16 og varamedlem møtte.

OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2016 har vært som planlagt. Det har blitt behandlet to forvaltningsrevisjonsrapporter og bestilt en ny rapport for ferdigstilling i 2017. Utvalget har deltatt i utarbeidelse av overordnet analyse. Planer for forvaltningsrevisjon 2016-2020 og selskapskontroll 2016-2020 har blitt vedtatt av kommunestyret etter innstilling fra utvalget. Utvalget har også behandlet oppfølging av tre tidligere rapporter. Administrasjonen har orientert om etatene og gjort greie for saker som utvalget har bedt om underveis gjennom året.

Kopervik, 25.01.17

Einar Endresen (FrP)
(sign.)

Svein Andreas Næsse (Ap)
(sign.)

Brit Astrid Grønning (H)
(sign.)

Per Inge Sjurseth (FrP)
(sign.)

Solrun Gjerdevik (V)
(sign.)

Wenche Lindtner (Sp)
(sign.)

Øyvind Meistad (KrF)
(sign.)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	25.01.17	7/17

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 25.01.17**Vedlegg:**

1. Komm.styrevedtak 19.12.16, sak 115/16 – Avtalen med stiftelsen Karmsund ABRsenter
2. Komm.styrevedtak 19.12.16, sak 116/16 – Brev til hovedutvalgsleder om barnevernet
3. Statusoversikt pr. januar 2017
4. Haugaland Vekst IKS – protokoll frå representantskapsmøte 16.12.16
5. Fylkesmannen - informasjon om statlige tilsyn med kommunene i Rogaland 2017
6. Påmeldt til Kontrollutvalgskonferansen 01.-02.02.17: Endresen og Lindtner, tils. 16
7. NKRF- informasjonsskriv 8/16 – Nye maler for normalberetninger 2016 – komm. sektor

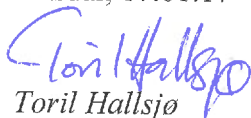
Saksorientering:

Vedlagt følger de ovenfor opplistede tema, brev, meldinger og lignende til kontrollutvalgets orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsaker 1 - 7 blir tatt til orientering.

Aksdal, 17.01.17

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSPROTOKOLL - AVTALEN MED STIFTELSEN KARMSUND ABR- SENER

Kommunestyret behandlet saken den 19.12.2016, saksnr. 115/16

Behandling:

Døsen fratrådte som inhabil jf fvl § 6.1 e)

44 representanter tilstede.

Medhaug (H) fremmet følgende forslag til tilleggspunkt:

Det settes av 400 000 kroner til kjøp av nødvendige tilbud om ettervern i 2017. Det fremmes egen sak om ettervern innen rusomsorgen via hovedutvalg helse og omsorg.

Sæbø (FrP) fremmet følgende tilleggspunkt:

I tilfeller der kommunens anbud er i ferd med å utgå skal de respektive utvalg informeres i god tid slik at eventuell ny anbudsprosess kan iverksettes.

Dette må innarbeides i kommunens delegasjonsreglement.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Tillegget fremmet av Medhaug fikk 19 stemmer (FrP 7, H 8, MDG 1 og UA 3), og falt.

Tillegget fremmet av Sæbø vedtatt med 23 stemmer mot 22 (Ap 10, KrF 6, SP 2, V 1, SV 1, UA 2) stemmer.

Døsen tiltrådte. 45 representanter tilstede.

Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar saken til orientering.

I tilfeller der kommunens anbud er i ferd med å utgå skal de respektive utvalg informeres i god tid slik at eventuell ny anbudsprosess kan iverksettes.

Dette må innarbeides i kommunens delegasjonsreglement.

KARMØY KOMMUNE

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 21/12/16
Journalført: 16/489/line
Arkivkode: 216

2

SAKSPROTOKOLL - BREV TIL HOVEDUTVALGSLEDER OM BARNEVERNET

Kommunestyret behandlet saken den 19.12.2016, saksnr. 116/16

Behandling:

Medhaug (H) fremmet følgende tilleggsforslag:

Kommunestyret ønsker en best mulig dialog med brukere og deres pårørende når det gjelder tjenester vi tilbyr våre innbyggere. Bekymringsmeldinger skal undersøkes umiddelbart og tilbakemelding gis.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Tillegget fremmet av Medhaug enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar saken til orientering.

Kommunestyret ønsker en best mulig dialog med brukere og deres pårørende når det gjelder tjenester vi tilbyr våre innbyggere. Bekymringsmeldinger skal undersøkes umiddelbart og tilbakemelding gis.

Kontrollutvalget i Karmøy - Statusoversikt januar 2017

Saker fra bestilling til behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget

Forvaltningsrevisjon	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
<i>Nytt prosjekt</i>	22.03.17			Høst 2017	
«Håndtering av varslingssaker»	26.10.16, sak 45/16	250 t.	Under arbeid	Mars 2017	KPMG
Selskapskontroll					
Andre saker					
<i>Om arkivsituasjonen</i>	20.01.16	orientering	09.03.16		Rådmannen
<i>EU-prosjekt (-er)</i>	11.05.16	orientering	15.06.16		Rådmannen
<i>Teknisk sektor</i>	09.03.16	orientering	15.06.16		Teknisk sjef
<i>Arkivsituasjonen</i>	11.05.16	notat	31.08.16		Arkivleder
<i>Oppvekst og kultur</i>	09.03.16	orientering	31.08.16		Oppvekst
<i>Om elever m/ sykdom</i>	11.05.16	notat	31.08.16		Oppvekst
<i>Helse- og omsorg</i>	09.03.16	orientering	28.09.16		Helse/oms.
<i>Rådmannens stab</i>	09.03.16	orientering	26.10.16		Stabssjef
<i>Personal- og org.sjef</i>	28.09.16	orientering	23.11.16		Personalsjef
<i>ABR-oppsigelse</i>	26.10.16	notat	23.11.16		Rådmannen
<i>Brev om barnevern</i>	26.10.16	notat	23.11.16		Rådm./Hutv.
<i>Solstein AS</i>	23.11.16	orientering	25.01.17		O.E. Flotve

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll	Bestilt KU	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Planlagt oppfølg.	Merknader
«Barnevern-tjenesten»	20.05.15, sak 19/15	09.03.16, sak 9/16	02.05.16, sak 30/16	vår og høst 2017	Deloitte
«Psykososialt skolemiljø»	09.03.16, sak 8/16	31.08.16, sak 32/16	31.10.16, sak 92/16	9 mnd Høst 2017	KPMG

Avsluttede prosjekter

	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Fulgt opp i KST	Merknader
Forvaltningsrevisjon					
<i>Spes.ped. tiltak og PPT</i>	28.01.15, sak 5/15	26.08.15, sak 27/15	17.11.15, sak 83/15	31.10.16, sak 93/16	Deloitte
«Pleie- og omsorgstjenester for eldre»	19.02.14, sak 6/14	11.03.15, sak 9/15	24.03.15, sak 24/15	13.06.16, sak 51/16	Deloitte
Selskapskontroll					
<i>Haugaland Kraft AS og Hgl Næringspark AS</i>	27.08.14, 28/14	11.03.15, 10/15	12.05.15, sak 32/15	19. 09.16, sak 68/16	Deloitte
Andre saker					
<i>Planer og overordnet analyser 2016-2020</i>	25.11.15, sak 41/15	15.06.16, 26 og 27	19.09.16, sak 66 og 67	Neste 4 år	KPMG

Representantskapsmøteprotokoll for Haugaland Vekst IKS

Den 16. desember 2016 ble det avholdt representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS, i Statoils representasjonsbolig på Kårstø. Møtet startet 9:00

Tilstede:

Haugesund kommune v/	May Britt Vihovde
Tysvær kommune v/	Ola S Apeland
Bokn kommune v/	Tormod Våga
Utsira kommune v/	Marte Eide Klovning
Sveio kommune v/	Jorunn Skåden
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Siri Klokkestuen
Sauda kommune v/	Asbjørn Birkeland
Suldal kommune v/	Gerd Helen Bø
Rogaland Fylkeskommune v/	Jarle Nilsen
Administrasjonen	Tormod Karlsen
	Arvid Nesse

I tillegg møtte styreleder Ole Bernt Thorbjørnsen og Toril Hallsjø fra Haugaland Kontrollutvalgssekretariat.

Til behandling forelå:

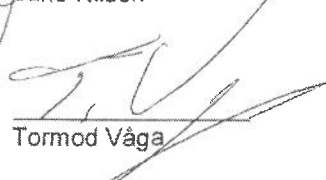
- Sak 5/16 Valg av møteleder**
Til møteleder ble Jarle Nilsen enstemmig valgt.
- Sak 6/16 Godkjenninger av innkalling og dagsorden**
Innkalling og dagsorden ble godkjent.
- Sak 7/16 Behandling av budsjett for 2017**
Representantskapet godkjenner styrets forslag til budsjett 2017.
- Sak 8/16 Valg av revisor**
Representantskapet velger å la KPMG fortsette som selskapets revisor også i 2017.

Det forelå ingen flere saker til behandling.

Kårstø den 16.12.2016

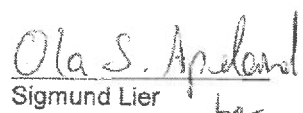
Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

Jarle Nilsen

Tormod Våga

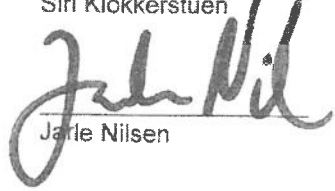

Ole Johan Vierdal

Gerd Helen Bø

Ola S. Apeland
Sigmund Lier

Marte Eide Klovning

Siri Klokkestuen

Jarle Nilsen

May Britt Vihovde

Jorunn Skåden

Asbjørn Birkeland

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Dykkar ref.:

Vår dato: 20.12.2016
Vår ref.: 2016/14826
Arkivnr.: 321

Kommunane i Rogaland
Rogaland fylkeskommune

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 02.01.17

Journalført: 17/01/17

Arkivkode: 216

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Informasjon om statlege tilsyn med kommunane og fylkeskommunen i Rogaland i 2017

Fylkesmannen i Rogaland har samordna planlagde tilsyn med kommunane og fylkeskommunen med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Arkivverket og Kartverket. I tillegg har Fylkesmannen samordna eigen tilsynsaktivitet med planlagde forvaltningsrevisjonar i kommunane. Vi har også vore i kontakt med Direktoratet for Samfunnsikkerhet og Beredskap (DSB) om tilsynsplanane deira for 2017.

Vi har utarbeidd eit oversyn over Fylkesmannen sine planlagde tilsyn i 2017 fordelt på kommunar (sjå vedlegg). Arkivverket, Kartverket og Mattilsynet har ikkje plukka ut kva kommunar som vil få planlagde tilsyn ennå, og er derfor ikkje med i oversynet. Sjølv om ikkje alle tilsyna er planlagde ennå, vil vi så langt som råd er, sørge for at belastinga ved tilsyn ikkje skal vere for stor for den einstilte kommunen.

Arbeidstilsynet skal i 2017 framleis ha eit særleg fokus på arbeidslivskriminalitet og dei utfordringane dette fører med seg i arbeidslivet. Det blei i 2015 oppretta eit a-krimsentert i Stavanger med ei tverretatleg operativ gruppe som arbeider med desse utfordringane. Gruppen er sett saman av medarbeidarar frå Arbeidstilsynet, Sør-vest politidistrikt, Skatt vest, NAV Kontroll vest og Kemneren i Stavanger. Kommunane vil vere av interesse her, jamfør tilsyn med regelverket om offentlege anskaffingar og byggherreforskrifta. Det er også i Haugesund etablert ei tverretatleg operativ gruppe som fører tilsyn med utfordringar innan arbeidslivskriminalitet.

I tillegg har Arbeidstilsynet åtte større nasjonale prosjekt knytte til overnatting og servering, reinhald, bygg og anlegg, transport, varehandel, industri, helse og sosial samt jordbruk og skogbruk.

Innan reinhald er det aktuelt å føre tilsyn med kommunen som kjøpar av reinhaldstenester. Innan helse og sosial vil Arbeidstilsynet føre tilsyn med helsehus/kommunale akutte heildøgns-einingar (KAD) og ambulansenestene. I tillegg kjem tilsyn med temaet vald og truslar. Her vil Arbeidstilsynet føre tilsyn med dei delar av næringa der vald og truslar er ei kjent utfordring.

Arbeidstilsynet held fram tilsyna med kommunalt og interkommunalt brannvesen. Tema her er førebygging når det gjeld eksponering av røyk frå brannar.

I tillegg til tilsyn vil Arbeidstilsynet i 2017 ha fokus på rettleiingsaktivitetar.

Mattilsynet skal i 2017 halde fram arbeidet med å følgje opp vassforsyningssystema med relevante verkemiddel slik at desse har fullgod leveringstryggleik eller realistiske planar for å etablere dette. Mattilsynet skal vidare følgje opp arbeidet etter tilsynskampanjen i 2016 om beredskap i vassverka. Mattilsynet vil i 2017 gjennomføre tilsyn med alle produksjonskjøkken som leverer mat til institusjonar. Det vil bli tilsyn i form av både varsla revisjonar og også uvarsla inspeksjonar. Mattilsynet held fram med overvaking og tiltak som følgje av resistens mot antibiotika og skal samarbeide tett med helsestyresmaktene i denne samanhengen.

Frå 1. november 2016 fekk **Arkivverket** ny organisasjonsstruktur. Ansvaret for tilsynsverksemda med arkivarbeidet i offentlege organ ligg ikkje lenger til dei lokale statsarkiva, men er no plassert i seksjon for dokumentasjonsforvaltning i den nye organisasjonen. Avdelinga er lokalisert fire stader i landet: Tromsø, Hamar, Oslo og Kristiansand. Det er medarbeidarane derfrå som vil utøve tilsynsverksemda med den offentlege forvaltninga. Arkivverket vil på nyåret kome med melding om kva kommunar som får arkivtilsyn i 2017.

Kartverket skal ha eitt matrikkeltilsyn i Rogaland, men ingen kommunar er trekte ut til første runde våren 2017. Kartverket trekkjer ut eit tilfeldig utval i grupper basert på folketal og fylkesvis fordeling. Etter kvar loddtrekking blir alle "lodda" lagde tilbake. Det kan føre til at kommunar kan bli trekte ut på nytt, kort tid etter førre tilsyn.

Fylkesmannen sine planlagde tilsyn er innarbeidde i oversynet som er lagt ved. Her finn de informasjon om kva tema som blir tatt opp. I dette oversynet er også Fylkesmannen sine forvaltningskontrollar innan landbruk tatt med.

Fylkesmannen gjer merksam på at eigeninitierte tilsyn med helse- og omsorgstenestene til kommunane sine innbyggjarar er ikkje lagde inn i tilsynskalenderen. Det skuldast mellom anna at personalsituasjonen på området p.t. er noko uavklart. Dersom det blir eigeninitierte tilsyn på dette området i 2017, vil det bli tatt omsyn til tilsyna som alt er planlagde og som ligg i kalenderen. Kommunane som vil få eit slikt tilsyn, vil bli varsla straks det blir avgjort.

Vi gjer merksam på at umelde eller hendingsbaserte tilsyn ikkje er med i oversikta.

Brevet og oversynet finn de og på www.fylkesmannen.no/rogaland. Her ligg Fylkesmannen sin tilsynskalender og endelege tilsynsrapportar, informasjon om samordning av statlege tilsyn og lenkjer til dei andre statlege tilsynsetatane.

Med helsing

Magnhild Meltveit Kleppa
fylkesmann

Lone M. Solheim
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Saksbehandlar: Greté Flåten/Hjalmar Arnø
Saksbehandlar telefon: 51568836
E-post: fmrogfl@fylkesmannen.no

1 vedlegg
Kopi: Sjå vedlagte adresseliste

Kopi:

Arbeidstilsynet – tilsynskontor Stavanger, postboks 4720 Sluppen, 7468 TRONDHEIM

Mattilsynet, Region sør og vest, postboks 383, 2381 BRUMUNDDAL

Kartverket Stavanger, postboks 600 Sentrum, 3507 HØNEFOSS

Arkivverket v/fagdirektør for dokumentasjonsforvaltning, Märthas vei 1,
4633 KRISTIANSAND

Rogaland kontrollutvalgssekretariat IS, postboks 583 4305 SANDNES

Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS, postboks 57 5575 AKSDAL

Rogaland fylkeskommune, kontrollutvalgets sekretariat, postboks 130, 4001 STAVANGER

KS Rogaland, postboks 539, 4003 STAVANGER

Rogaland revisjon IKS, Lagårdsveien 78, 4010 STAVANGER

Deloitte AS, postboks 6013, Postterminalen 5892 BERGEN

KPMG AS, postboks 4, Kristianborg, 5822 BERGEN

Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap, postboks 2014, 3103 TØNSBERG

Norges vassdrags- og energidirektorat, postboks 5091, Majorstuen 0301 OSLO

Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 TRONDHEIM

Kystverket, postboks 1502, 6025 ÅLESUND

Datatilsynet, postboks 8177 Dep., 0034 OSLO

Nasjonal sikkerhetsmyndighet, postboks 14, 1306 BÆRUM POSTTERMINAL

Kartverket, postboks 600 Sentrum, 3507 HØNEFOSS

Kommune	Fylkesmannen Helse- og sosialavdelinga	Fylkesmannen Utdanningsavdelinga	Fylkesmannen Samfunns- avdelinga	Fylkesmannen Landbruksavdelinga	Fylkesmannen Miljøvern-avdelinga
 <u>GJESDAL</u>	1. halvår	Kommunen som barnehagemyrde			
	2. halvår		Kommunal beredskapsplikt		
 <u>HAUGESUND</u>	1. halvår	LOT – tilsyn med kommunale tenester (helse- omsorg og sosiale tenester) til personar med samtidig rusliding og psykisk lidning			
	2. halvår				
 <u>HJELMELAND</u>	1. halvår		Kommunal beredskapsplikt		
	2. halvår	FNT - elevane sitt utbytte av opplæringa			
 <u>HA</u>	1. halvår	FNT - elevane sitt utbytte av opplæringa			
	2. halvår			Forvaltningskontroll	
 <u>KARMØY</u>	1. halvår				
	2. halvår	Kvalifiseringsprogrammet (KVP) NAV		Forvaltningskontroll	

Tilsl: 38

Totalt 13

Totalt 11

Totalt 6

Totalt 5

Totalt 3

(Gjesdal, Hjelmeland, (Finnes, Hå, Rennesøy, Sandnes, Karmøy, Lund Emdal, Sokndal) Vindafjord)

(Sola, Time, Tysvær)

Kurs - Fagkonferanse og seminar - NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2017

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organisasjon og ledelse.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2017

Skann QR-koden og få twitter.com/nkrf direkte på smarttelefon eller nettbrett.

Program | [] | [] | #ku17nkrf

Hovedtemaer:

- Svart økonomi, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet
- Varsling og yringsfrihet
- Korrupsjon
- Kommune-/regionreform
- Kommuneøkonomi

Onsdag 1. februar 2017:

Møteleder: Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00: Registrering og kaffe + noe å bite | Utstilling

10.00: Velkommen

► Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10: Åpning

► **Tora Aasland**, leder for Kommunesektorens etikkutvalg

10.40: Kommunenes arbeid med å bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

► Avdelingsdirektør **Anne Fikkan**, Riksrevisjonen

11.30 - 12.30: Lunsj | Utstilling

12.30: Kan kommunene vedta seg bort fra svart økonomi og arbeidslivskriminalitet?

► Representant (annonseres senere) for Samarbeid mot svart økonomi (KS, LO, NHO, YS, Unio og Skatteetaten)

13.15: Pause | Utstilling

13.35: Varsling og yringsfrihet i norsk arbeidsliv 2016

► Forskningsjef **Sissel C. Trygstad**, Forskningsstiftelsen Fafo

14.35: Pause | Utstilling

14.55: Varsling - case fra Flyktningtjenesten i Tromsø kommune

► Forvaltningsrevisor **Margrete Mjølhus Kleiven** og forvaltningsrevisor **Astrid Indrebø**, KomRev NORD IKS

► Kontrollutvalgsleder **Rolleiv Lind** (H), Tromsø kommune

► Debattredaktør **Ragnhild Sved**, Kommunal Rapport, i samtale med **Cecilie Lanes** (representant for varslere) og **Bjørn Willumsen**, leder, Fagforbundet avd. 177, Tromsø kommune

16.15: Pause | Utstilling

16.30 - 17.00: Annonseres senere

19.30: Middag

Torsdag 2. februar 2017:

Møteleder: Daglig leder **Mona Moengen**, Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS (Rokus) og leder av NKRFs kontrollutvalgskomite

09.00: Korrupsjon – en presentasjon av kontrollutvalgets granskning i Drammen kommune

► Kontrollutvalgsleder **Eivind Knudsen** (Ap), Drammen kommune

10.15: Pause | Utstilling

10.35: Kommunesammenslutninger og grensejusteringer i kommuner og fylkeskommuner

► Daglig leder **Orvar Dalby**, Vestfold Interkommunale KontrollutvalgsSekretariat (VIKS)

- Leder for forvaltningsrevisjon **Kirsti Torbjørnson**, Telemark kommunerevisjon IKS

11.20: Pause | Utstilling

11.40: Kommunenes styringsdokumenter - årsmelding og økonomiplan

- Hva er formålet med planene?
- Hvilke krav bør politikere stille til dem?
- Hvordan er kvaliteten i praksis?

- Rådgiver **Bjørn Brox**, Agenda Kaupang og fast spaltist i Kommunal Rapport med ukentlige anmeldelser av kommunale budsjetter og årsmeldinger

12.30: Kåseri

- Kommentator **Eva Nordlund**, Nationen

13.00: Lunsj

(Det tas forbehold om endringer i programmet. Sist oppdatert: 6. desember)

7

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat IKS
Mottatt dato: 23.12.16
Journalført: 16/492/tha/ogh
Arkivkode: 212

NKRFs REVISJONSKOMITÉ

Til NKRFs medlemmer

Oslo, den 21.12.2016

INFORMASJONSSKRIV 8/2016 – NYE MALER FOR NORMALBERETNINGER 2016 – BETYDNING FOR KOMMUNAL SEKTOR

1. Innledning

For regnskap med balansedato etter 15. desember 2016 skal det avgis revisjonsberetning etter nye revisjonsstandarder. Det vises også til informasjonsskriv 6/2016. Det er endring i alle eksempelberetninger.

I dette skrivet gir komiteen også en generell oppdatering på området og en kort omtale av komiteens vurdering av enkelte temaer. Omtale av ulike problemstillinger og vurderinger på enkeltområder er omtalt i egne informasjonsskriv.

Oppdatert eksempelsamling med revisjonsberetninger med avvik fra normalberetningen vil bli utarbeidet tidlig i 2017.

2. Nærmere om endringer i revisjonsberetningen

Den nye revisjonsberetningen representerer en ny tilnærming til revisjonsberetningen fra standard formuleringer til skreddersøm. Målet er større åpenhet om sentrale forhold i revisjonen og å øke verdien av revisors rapportering overfor brukerne av beretningen.

Følgende standarder er endret som en følge av ny revisjonsberetning:

- ISA 701 Omtale av sentrale forhold ved revisjonen i den uavhengige revisors beretning
- Reviderte – ISA 700, 705, 706, 260 og 570
- Følgeendringer andre ISAer (ISA 210, 220, 230, 510, 540, 580, 600 og 710)

De viktigste endringene i beretningen er:

- Revisors konklusjon om regnskapet vil komme innledningsvis, før beskrivelsen av grunnlaget for konklusjonen
- Beskrivelse av sentrale forhold i revisjonen blir obligatorisk i noterte enheter
- Beskrivelser blir kortere og det brukes et lettere, mer forståelig språk

Konklusjon

Det foretas en vesentlig omstrukturering av innholdet i beretningen. Revisors konklusjon kommer nå innledningsvis og det benyttes et språk som skal gjøre det lettere for leseren å forstå grunnlaget for revisors konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Revisor skal i revisjonsberetningen for noterte enheter, redegjøre for de forhold som etter revisor skjønn har vært av størst betydning ved revisjonen av regnskapet. Selv om beskrivelse av sentrale forhold ved revisjonen kun er et krav i noterte enheter, er det ingenting i veien for å gjennomføre dette for andre typer enheter dersom revisor finner det hensiktsmessig.

Definisjoner til ordlisten til ISA-ene angir en notert enhet som:

«Notert enhet (Listed entity) - en enhet hvis aksjer, andeler eller gjeld er notert på en anerkjent børs eller omsettes i samsvar med reglene til en anerkjent børs eller et tilsvarende organ.»

Flere kommuner/fylkeskommuner har gjeld, i form av obligasjoner, notert på Oslo Børs. Definisjonen slik den fremkommer, kan tyde på at slike kommuner/fylkeskommuner er omfattet av begrepet. Sett sammen med intensjonen bak ny revisjonsberetning om åpenhet og økt forståelse, kan mye tale for at sentrale forhold omtales for kommuner som f.eks. har gjeld i form av obligasjoner notert på børs. Spørsmålet er om kommuner som har gjeld notert omfattes av ISA-ens «noterte foretak» er imidlertid ikke helt avklart. Komiteen vil arbeide videre for å avklare dette og komme tilbake med mer informasjon før revisjonsberetning skal avgis.

Tar revisor inn omtale av sentrale forhold i revisors beretning for slike kommuner, må det vurderes hvilke forhold som skal omtales. Det vil være naturlig å tenke på brukernes eller obligasjonseierens interesser i slike tilfeller.

Sentrale forhold skal være spesifikke for hver enhet og det skal ikke benyttes standardiserte tekster. Kommunikasjon av sentrale forhold ved revisjonen skal hjelpe brukerne av regnskapene til bedre å forstå virksomheten og poster i regnskapet hvor ledelsen har utøvd betydelig skjønn. Eksempler på forhold som kan kommuniseres er:

- områder med høyere risiko for vesentlige feil
- områder i regnskapet hvor det er gjort betydelige skjønnsmessige vurderinger
- vesentlige hendelser eller transaksjoners innvirkning på revisjonen

Komiteen mener at det bør ligge til den enkelte revisor om det skal gis en uttalelse som inkluderer sentrale forhold eller ikke. Komiteen anbefaler uansett at revisor er bevisst sentrale forhold for revisjon, og har en kommunikasjon om de sentrale forholdene med administrasjon og kontrollutvalg fremover.

Øvrig informasjon

Revisjonsberetningen skal inneholde et eget punkt som identifiserer «øvrig informasjon» og beskriver ledelsens ansvar for og revisors arbeid med denne.

Mange kommuner utarbeider en årsrapport/årsmelding som i tillegg til årsregnskap og årsberetning, ofte inneholder rapportering av oppnådde resultater, analyser og vurderinger av kommunens tjenesteproduksjon, viktige hendelser, framtidige utfordringer m.v. Den kommunale regnskapsstandarden KRS nr. 6 omhandler kun noter og årsberetning, og ikke årsrapporten som fullstendig dokument. Årsberetningen er et selvstendig dokument, men kan inngå som en integrert del av en samlet årsrapport. I alle tilfeller skal det framgå tydelig hva som er årsberetningen med pliktig informasjon etter lov og forskrift og hva som er "øvrige informasjon" som revisor ikke attesterer på. I vedlagt eksempelsamling er det utarbeidet et forslag til beskrivelse av øvrig informasjon med utgangspunkt i en situasjon der en kommune har inkludert informasjon utover det som er pliktig informasjon for årsregnskapet og årsberetning.

Administrasjonssjefens ansvar for regnskapet / fortsatt drift

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Dersom det er vesentlig usikkerhet knyttet til den reviderte enhetens fortsatte drift, skal dette omtales i et eget avsnitt i revisjonsberetningen med et utvidet innhold i forhold til det som gjelder i dag. For kommuner og kommunale foretak bygger regnskapet på en underliggende forutsetning om fortsatt drift. Kommunen kan ikke gå konkurs eller avvikes. Det er derfor ikke behov for en unntaksbestemmelse om verdsettelse ved avvikling, jf. GKRS' notat «Kommuneregnskapet – Rammeverk og grunnleggende prinsipper».

Revisors oppgaver og plikter

Det er også foretatt endringer i beskrivelsen av revisors oppgaver og plikter. Revisor kan velge mellom to alternativ:

1. Inkludere all tekst om revisors oppgaver og plikter i revisjonsberetningen
2. Benytte en kortere tekst og henviser til et nettsted hvor utfyllende beskrivelse ligger.

Når skal ny beretning tas i bruk?

Den nye beretningen skal benyttes ved revisjon av regnskaper som avsluttes 15. desember 2016 eller senere. Dvs. at den nye beretningen skal anvendes for revisjonsberetning til årsregnskapet for 2016. NKRFs revisjonskomité har gjennomgått malene for revisjonsberetninger til bruk i kommunal sektor og gjort endringer i forhold til de nye revisjonsstandardene. Endringene er beskrevet og drøftet noe i dette punktet, og for øvrig følger normalberetningene for 2016 som vedlegg til dette informasjonsskrivet.

3. Revisjonsberetning i kommunal sektor

3.1 Generelt om revisjonsberetninger i offentlig sektor

Revisjonsberetningen skal gi uttrykk for revisors mening om kommunens årsregnskap. Målene ved finansiell revisjon i offentlig sektor er ofte mer omfattende enn å uttrykke en mening om hvorvidt regnskapene i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med gjeldende rammeverk for finansiell rapportering (dvs. ISA-enes virkeområde). Revisjonsmandatet kan innebære tilleggsmål, som kan være av like stor betydning for konklusjonen om regnskapet og omfatte revisjons- og rapporteringsansvar. Rapportering om slike tilleggsoppgaver og -plikter gjøres i en egen del av revisjonsberetningen benevnt "Uttalelse om øvrige lovmessige krav", som for eksempel konklusjon om budsjett.

Kommunens årsberetning/årsrapport inneholder ofte mye informasjon. Revisjonsstandarden ISA 720 «Revisors oppgaver og plikter vedrørende øvrig informasjon» gir revisor veiledning om hvordan annen informasjon i årsberetning eller årsrapport skal behandles av revisor.

Utgangspunktet er at revisor skal lese «øvrig informasjon» både med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger en vesentlig uoverensstemmelse mellom «øvrig informasjon» og regnskapet og også for å vurdere hvorvidt det foreligger en vesentlig uoverensstemmelse mellom «øvrig informasjon» og kunnskapen som revisor har opparbeidet seg under revisjonen. Standarden fremhever også at når revisor leser «øvrig informasjon» slik skal revisor være oppmerksom på indikasjoner på at «øvrig informasjon» som ikke er relatert til regnskapet eller kunnskapen som revisor har opparbeidet seg under revisjonen, tilsynelatende kan inneholde vesentlig feilinformasjon.

Forholdet rundt «Øvrig informasjon» omtales i beretningen i forbindelse med ledelsens ansvar, og revisor angir også der om det er noe å rapportere.

3.2 Krav til revisjonsberetningen i kommuner og fylkeskommuner

I tillegg til å uttrykke en mening om årsregnskapet har revisor i (fylkes-)kommuner og (fylkes-)kommunale foretak andre rapporteringsoppgaver i henhold til forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv § 5. Revisor skal under "*Uttalelser om øvrige forhold*" i revisjonsberetningen for kommuner og fylkeskommuner mv. uttale seg om:

- de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og om beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap stemmer med regulert budsjett.
- opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet, og om forslag til anvendelse av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd, er i samsvar med lov og forskrifter.
- den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

I likhet med tidligere, legger revisjonskomiteen til grunn at god kommunal revisjonsskikk gjelder ved revisjon av interkommunale selskaper og kirkelig fellesråd/menighetsråd. Av den grunn vil tilsvarende rapporteringsoppgaver gjelde ved revisjon av disse virksomhetene.

Det er i kommunelovens § 48 femte ledd tatt inn bestemmelser om innholdet i administrasjonssjefens årsberetning. Det er ikke stilt krav om at administrasjonssjefen skal fremme forslag til anvendelse av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd. Revisor kan derfor ikke vurdere dette forholdet i revisjonsberetningen, såfremt ikke administrasjonssjefen har valgt å fremme forslag til anvendelse av overskuddet eller dekning av underskuddet.

Kommuner mv er unntatt fra visse deler av bokføringsloven, men dette medfører etter komiteens oppfatning ikke at kommuner skal følge en annen bokføringsskikk enn bokføringspliktige ellers for de områder bokføringsloven gjelder.

Av punkt 22 i ISA 700 fremgår det at revisjonsberetningen skal være adressert slik omstendighetene ved oppdraget tilsier. I (fylkes-)kommuner og (fylkes-)kommunale foretak, skal revisjonsberetningen adresseres til kommunestyret eller fylkestinget. Det skal sendes

kopi til kontrollutvalget, formannskapet eller fylkesutvalget, og administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet.

3.3 Rammeverk for regnskap i kommuner og fylkeskommuner

ISA 700 gjelder revisjonsberetning for et regnskap utarbeidet i samsvar med et rammeverk med generelt formål, dvs. som er utarbeidet for å oppfylle behovet for finansiell informasjon for en bred brukerkrets. Standarden skiller videre mellom *"rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde"* og *"regelbasert rammeverk"*. Revisjonskomiteen har lagt til grunn at kommuneregnskapet er basert på et rammeverk som er utformet for å gi et rettviseende bilde, jf. definisjonen i ISA 700 pkt. 7 bokstav b), da bl.a. KRS nr. 6 (F) – *"Noter og årsberetning"* innebærer at det etter god kommunal regnskapsskikk kan være nødvendig å gi tilleggsinformasjon utover det som følger av lov og forskrift for å bedømme og få et fullstendig og utfyllende bilde av (fylkes-)kommunens resultat og stilling, jf. bl.a. punkt 3.1 nr. 2 og 3.2.2.

Komiteen har valgt å anvende begrepet *"i det alt vesentlige en dekkende fremstilling"* for disse regnskapene. For regnskap etter regnskapsloven anvendes begrepet *"rettviseende bilde"* som følge av regnskapsloven § 3-2a. Begrepene er likeverdige og uttrykker en mening om et regnskap avlagt etter et rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde, jf. ISA 700 pkt. 35.

3.4 Nærmere om «uttalelser om øvrige lovmessige krav» i revisjonsberetningen

Konklusjon om budsjett

I informasjonsskrivet om budsjettavvik i revisjonsberetningen (2/2013) fremkommer det at det skal tas forbehold i konklusjonen om budsjett dersom det er vesentlige budsjettavvik. Det må etter komiteens oppfatning ikke settes en vesentlighetsgrense som medfører at forbehold er normalsituasjonen. I så måte mener komiteen at forholdet som omtales i skrivet om hvorvidt det er gitt en forklaring på avviket i årsberetningen eller ikke skal være et sentralt element i vesentlighetsvurderingen.

Konklusjon om årsberetningen

Under konklusjonen om årsberetningen konkluderer revisor på om årsberetningen etter revisors mening, er i samsvar med lov og forskrift. Kommunen skal bl.a. redegjøre for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten, jf. kommuneloven § 48 nr. 5. Samme bestemmelse har også andre krav til innholdet i årsberetningen. Videre stiller forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10 krav om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik. Kravene til innhold i årsberetningen om økonomiske forhold er ytterligere konkretisert i KRS (F) nr. 6 *Noter og årsberetning*, jf. blant annet pkt. 3.2.

3.5 Beretning som avviker fra normalberetningen

Dersom revisor finner å måtte avgi en revisjonsberetning som avviker fra normalberetningen, skal revisjonsberetningen modifiseres med bakgrunn i kravene i ISA 705 – *"Modifikasjoner i konklusjonen i den uavhengige revisors beretning"* og ISA 706 – *"Presetningsavsnitt og avsnitt om "andre forhold" i den uavhengige revisors beretning"*. Oppdaterte eksempler på avviksberetninger sendes ut i et eget informasjonsskriv.

4. Interkommunale selskaper

Lov om interkommunale selskaper har i motsetning til kommuneloven og den kommunale revisjonsforskriften, bestemmelser om ansvar for ledelsen. Revisorloven gjelder ikke for revisjon av interkommunale selskaper. Revisjonskomiteen mener at det ved revisjon av interkommunale selskaper, vil være riktig å legge til grunn plikten i revisorloven § 5-6 syvende ledd om å rapportere forhold som kan føre til ansvar for styret eller daglig leder. Rapportering av slike forhold gjøres i samsvar med ISA 250 – *"Vurdering av lover og forskrifter ved revisjon av regnskaper"* punkt 25-27, dersom forholdet har betydning for regnskapet, eller som *"andre forhold"* etter ISA 706 punkt 8.

For interkommunale selskaper som avlegger regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper er det ikke krav om å omtale forutsetningen om fortsatt drift. Revisor vil derfor heller ikke ha noen plikt til å bekrefte opplysningene om forutsetningen om fortsatt drift. Det samme gjelder også interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 som avlegger særregnskap.

Det er ikke krav om omtale av forutsetningen om fortsatt drift i årsberetningen for interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 som avlegger særregnskap og IKS som avlegger regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper, eksempel 4 og 7 synliggjør dette.

5. Stiftelser

Etter stiftelsesloven § 44 skal revisor uttale seg om stiftelsen er forvaltet og om utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig. Også denne uttalelsen skal være en positiv formulert uttalelse med betryggende sikkerhet. Uttalelsen tas inn under *"Uttalelser om øvrige lovmessige krav"* i revisjonsberetningen. Se også informasjonsskriv 05/2012 som gir veiledning til revisors vurderinger ved revisjon av kommunerelaterte stiftelser. For andre stiftelser som revideres av kommunerevisjoner henvises til veiledning om revisors uttalelse om forvaltning og utdeling i revisjonsberetningen for stiftelser, utgitt av Den norske Revisorforening hvor de krav som gjelder for forvaltning av og utdeling fra stiftelser generelt omtales.

6. Andre revisjonsberetninger

6.1 Fjellstyrer

Det er i de senere år ikke gitt nye forskrifter av betydning for fjellstyrenes regnskapsløsninger. Det er lagt til grunn at regnskapsreglene for fjellstyrer er et regelbasert rammeverk. Revisors øvrige oppgaver ved revisjon av fjellstyrer er tatt inn under *"uttalelser om øvrige forhold"*.

6.2 Vertskommunesamarbeid

Kommuner og fylkeskommuner kan organisere deler av virksomheten som vertskommunesamarbeid etter lovens kapittel 5A. Gjeldende regnskapsbestemmelser for kommuner og fylkeskommuner åpner ikke for at slike samarbeider kan utgjøre egne regnskapsenheter. I tråd med dette, er det ikke utarbeidet maler for vertskommunesamarbeid.

6.3 Revisjonsberetninger til andre regnskaper eller for spesielle formål

Komiteen har ikke tatt sikte på å utarbeide eksempelberetninger for alle de varianter av regnskaper og former for finansiell rapportering som kan forekomme. Selv om bestemmelsene om så vel regnskap som revisjon er forskjellige, må en revisjonsberetning være utformet innenfor rammen av ISA 700-serien for et regnskap med generelt formål eller innenfor rammen av ISA 800-serien for regnskap med spesielt formål - dersom revisor skal

kunne henvise til god kommunal revisjonsskikk, eventuelt til god revisjonsskikk, eller til internasjonale revisjonsstandarder.

Denne eksempelsamlingen er begrenset til revisjonsberetninger til fullstendige regnskap uavhengig av om det er et regnskap med generelle eller spesielle formål.

Uttalelser/revisjonsberetninger som ikke gjelder fullstendige årsregnskap vil bli tatt inn i eksempelsamlingen med revisjonsuttalelser.

For fellesnemder i forbindelse med kommunesammenslåinger har NKRF utarbeidet en egen sjekkliste for revisor, kontrollutvalg og sekretariat, som finnes på NKRF sine hjemmesider. Revisjonsberetningen er også omtalt der.

7. Hendelser etter balansedagen

Vi minner samtidig om at revisors oppfølging av hendelser etter balansedagen iht. ISA 560 – ”Hendelser etter balansedagen”, skal dekke tidsrommet frem til dato for revisjonsberetningen. Dato for skriftlige uttalelser fra ledelsen (fullstendighetserklæringen) må derfor ligge så nær opp til dato for revisjonsberetningen som mulig, jf. informasjonsskriv 2/2016.

8. Prinsipper, standarder og betegnelser

Hvilken revisjonsskikk som skal legges til grunn (*god kommunal revisjonsskikk* eller *god revisjonsskikk*) er ikke knyttet til regnskapsløsningen (*det regnskapsmessige rammeverket*). I en revisjonsberetning for et kommunalt foretak vil med andre ord begrepet *god kommunal revisjonsskikk* benyttes, selv om regnskapet føres etter regnskapslovens bestemmelser. Det samme vil gjelde for interkommunale selskaper.

Tabellen nedenfor viser den revisjonsskikk og regnskapsskikk/bokføringsskikk som skal legges til grunn for revisjon av årsregnskaper:

Nr	Regnskap	Regnskaps-prinsipp	Regnskapsskikk/ bokføringsskikk	Revisjonsskikk	Regnskaps-rammeverk
1	Kommuner og fylkeskommuner	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
2	Kommunale- og fylkes-kommunale foretak	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
3	Kommunale- og fylkes-kommunale foretak	Regnskapsloven	God regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde

Nr	Regnskap	Regnskaps- prinsipp	Regnskapsskikk/ bokføringsskikk	Revisjonsskikk	Regnskaps- rammeverk
4	Inter-/ (fylkes-) kommunalt samarbeid (§ 27) – selvstendig rettssubjekt	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
5	Samkommune r	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
6	Interkommun alt selskap (IKS)	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
7	Interkommun alt selskap (IKS)	Regnskapsloven	God regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde
8	Kirkelig fellesråd	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
9	Menighetsråd	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
10	Fjellstyrer	Ingen særskilt regnskapsskikk	Ingen særskilt regnskapsskikk	God revisjonsskikk	Regelbasert rammeverk
11	Stiftelser	Regnskapsloven	God bokføringsskikk	God revisjonsskikk	Rettvisende bilde

Med hilsen

NKRFs revisjonskomité

Unn H. Aarvold
leder

Vedlegg: Normalberetninger i kommunal sektor